

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre 960 Lej

Fél évre 480 Lej

Negyed évre 240 Lej

Havonta 80 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Bucusz az ACSEV.-től.

Mai napon az „Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak” romániai vonalait formailag is a román állam birtokába jutván, államvasuti vonalakká válnak, míg a magyarországi hálózat „Szeged-csanádi vasut” cím alatt új társaság alakult át. Az Acsev tehát, melyhez annyi alkotás és igazi európai hírnév fűződött: megszűnt. Ötven évig élt ez a minden ízében aradi vasut. Első része „Arad-Körösvölgyi vasut” elnevezés alatt 1876-77-ben, másik része „Arad-csanádi vasut”-ként 1882-84-ben létesült. Ezeknek egyesüléséből keletkezett az „Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak” részvénytársaság.

A vasutnak négy vezérigazgatója volt és csodálatos véletlen, hogy mindenkor 10 éves korszakokban. Boros Béni nagy küzdelmek árán világhírű és olcsó, jövedelmező vonatként alkotta meg és építette fel Hegedűs László segédkezése mellett az egész hálózatot, úgy, amint az ma is áll. Boros Béni 10 évig volt igazgatója az arad-körösvölgyi vasutnak és további 10 évig igazgatta az aradi és csanádi egyesült vasutakat. Vasárhelyi Béla követte őt, aki szintén 10 évig volt vezérigazgatója. Utódja dr. Fábry Sándor Békés vármegye főispánja lett, akinek örökébe 10 év múltán mostani vezérigazgatója, Koromzay Frigyes lépett. A vasut alkotásával és megépítésével járó nehéz feladat után Koromzaynak jutott az a legnehezebb és legizgalmasabb feladat, hogy az utolsó, 10-ik vezérigazgatói ciklus után azt likvidálni kénytelen.

Az Acsev vonalait másodrangú vasutként engedélyezték 90 évre, s a vasut később, az 1880. évi magyar vicinális törvénnyel — melynek alkotásában Boros Béni is részt vett — helyi érdekű jellegűt vett fel. Az Acsev vezetősége a vasutvállalat fennállása ideje alatt tevékenységét Boros Béni szemében és példája után nemcsak a szorosán vett vasuti vállalat fejlesztésére fordította, hanem iparvállalatok, gyárak telepek stb. létesítése, által a vasutüzem forgalom-körét fejleszteni, támogatni törekedett. Ennek látható eredménye a vasuti üzem eredményének növekedése mellett az a magánvagyoni álladék, mely most fennmaradt. Ezek a magánvállalatok jelentékenyen kiszolgálták nemcsak az Acsev. szükségleteit, hanem Aradváros s a szomszédos vármegyék közönségének szükségleteit is. Részben saját számlájára kezdeményezte és maga is vezette e létesítményeket, mint pl:

Zimándi kavicsbányatelep, honnét vonatokban szállított Szegedig is építési, beton- és bányakavicsot;

Apateleki, borossebesi, leászai s egyéb kisebb kőbányák, honnét Arad-, Csanád-, Békés-, Torontál- és Temesvármegyéket látta el burkoló kőanyaggal és törtkövel;

Gurahonci, nagyhalmgyi és alvácsei erdővállalatok, melyekből Arad városát, a szomszédos megyéket és városokat látta el tüzelő- és fűrészelt faanyaggal, amellyel, hogy vasutüzeméhez és alkalmazottainak olcsó tüzelőanyagot szolgáltatott;

Gurahonci cementszárny; Borosjenői és apátfalvai kertészet, faiskolák és szőlőoltványtelep.

Másrészt vannak olyanok, melyeket kezdeményezett, létesített s azután más érdekelt-
ségeknek, engedett át, mint pl:

a Borosjenői butorgyár;

a Brád vidéki széntelepek, stb.

Vannak végül olyan nagyobb vállalatok,

Lapelőfizetés hatósági segédlettel

Magyar tiltakozás a kamarában. — A szenátus ellenzi a munkakamara javaslatot.

(Az Aradi Közlöny Bucuresti-i tudósítójának távirata.) A kamara mai ülésén Bratu kéri a diákok valutakedvezményének elintézését. Sumuleanu egy erdőbérlet ügyben szólal fel. Hanes kérdezi, miért adtak Maniu Adrian színházának hét milliót, a Népszínháznak pedig semmi segílyt nem utaltak ki. Goldis kultuszminiszter válaszában kijelenti, hogy a Népszínház működését méltányolja és szubvenciót fog részére kiutalni. Bonos (?) magyar képviselő tiltakozik a Camera című folyóirat erőszakos előfizetése ellen. Goga belügyminiszter kijelenti, hogy az előfizetés havonta három lej és senki sem erőszakoskodik, hanem csak tanácsolják a falusi lakosságnak a kulturális előfizetését. Ezután áttérnek a napirendre és vita nélkül megszavazzák a primárok anyakönyvi funkciójáról; továbbá a turnaseverini kertésziskola létesítéséről szóló törvényjavaslatot, valamint a közlekedésügyi miniszter hat és félmillió hiteljavaslatát az oradeai öntöde követelésének kifizetésére. Ugyancsak elfogadja a kamara a CFR. 20 mil-

ipartelepek, melyeknek kezdeményezése, létesítése, vagy fejlesztése körül a vasut vezérigazgatója tevékenyen közreműködött, vagy melyeknél támogatólag vett részt, ezek:

- a Mezőhegyesi cukorgyár;
- az Aradi Waggongyár;
- az Arad Csanádi Gazdasági Takarékpénztár;
- az Alföldi első gazdasági k. v. vasutak;
- a Borossebes-Menyháza vasut;
- Menyháza-gyógyfürdő;
- a Halmagycsuci állami kőbánya;
- Számos keskeny nyomtávú erdei s ipar vasut, stb.

Más, magánkereskedelmi vállalat és ipartelep létesülését pedig azáltal támogatta, hogy annak nagyobb fuvardíjkedvezményeket, refaktiákat stb. engedélyezett s azoknak prosperitását, fejlesztését és megerősítését előmozdította. Ezekon kívül több kereskedelmi vállalkozás főképen az Acsev. támogatásának és jó kiszolgálásának köszönheti megerősödését.

Az aradi és csanádi egyesült vasutak Magyarország egyik legszebben berendezett és legjobban jövedelmező magánvasutja volt. Kocsiparkja aránylag nagyobb volt mint a magyar államvasutaké, mert míg a MÁV-nak 1914-ben pályakilométerenként 4 és fél drb. tehervaggonja volt és ez a mennyiség 1917-ig 5:1 darabra emelkedett, addig az Acsev.-nek 1914-ben már 5:8 drb. saját kocsija volt. Az Acsev. mellékvágányai és kiterői oly bőségesek voltak, hogy — MÁV. vicinális vasutakat nem is említve — mert ezek e tekintetben szóba sem jöhettek, még némely elsőrangú magánvasutal is fel vehette a versenyt, sőt a MÁV. némely mellékvonalait is tulszárnyalta.

Az Acsev. vezette be elsőnek az európai vasutakon a motorforgalmat. Merész elhatározásával általános csodálkozást keltett. Egy általa jól kipróbált s megfelelően talált benzinelektromos kocsitípusból egyszerre olyan

liós hiteljavaslatát a constantai petróleumvezeték kiépítésére, az agrárreform 148-ik szakaszának módosítása és a stockholmi postaegeyzmény ratifikálásáról szóló törvényt.

A szenátus ülésén Deleanu mérnök kéri a pénzügyminisztert, hogy módosítsa az egy százalékos forgalmi adó behajtásának rendszerét. Muresanu szenátor vizsgáló bizottság kiküldését kéri a tordai primaria ellen, az ottani gyarak illetheinek megállapítása miatt. Lupas egészségügyi miniszter beterjeszti az Asistenta Sociala intézmény felállításáról szóló törvényjavaslatot, majd folytatják a munkakamarákra vonatkozó törvényjavaslat vitáját. Tancred Constantinescu bírálja a javaslatot és kijelenti, hogy a munkások és munkaadók paritásos kamarája nem életképes. A munkakamarának kizárólag munkás tagjai lehetnek csak, amit más országok példáival igazol. Murguseanu előadó beszél ezután és válaszol a javaslat ellen felhozott kritikákra, kifejti, hogy a munkakamarák szociális szerepe osztályérdekekön felül is kell, hogy érvényesüljön.

motorkocsi-parkot állított forgalomba, mellyel a vasut vonalain kelet és nyugat felé naponta 8-10 pár motoros személyvonatpárt iktathatott be. A motorforgalom bevezetésével és e forgalmi eszköz zavartalan közlekedésével nagy hírnevet vívott ki magának. Nemcsak európai szakemberek jöttek tanulmányozására, hanem a világ minden részéből volt a vasutnak ilyen tanulmányozó vendége.

Az Acsev. kezdeményezte és létesítette Magyarországon a magyar magánvasutak kárviselési szövetségét, melynek a bosnyák és hercegovinai vasutak is tagjai voltak. Továbbá megalkotta a magyar magánvasutak együttes értekezletének szövetségét, mely hivatalva volt a magánvasutak érdekeit képviselni, megvédeni és fejleszteni. Az Acsev. éveken át vezetője volt mindkettőnek, sőt az előbbinek a háború végén bekövetkezett területváltozásokkal történt felszámolásáig vezetője is maradt. Magyarországon mindkét intézmény ezután újból megalakult s ma is fennáll. Az Acsev. tevékeny részt vett az osztrák-magyar, valamint a nemzetközi szakértekezletben és mint ennek tagja, különösen a kisebb vasutak érdekében vitt jelentős szerepet.

Fentiekből némi betekintést nyerünk az Acsev. üzleti életébe. Az Acsev. a közlekedés terén és a közéletben oly tevékeny részt vett, hogy méltán sajnálkozást kelthet, hogy a sors különös szeszélye folytán ez a mozgékony, életerős és mindig elsőrendű, nagytudású vezérigazgatók által igazgatott vállalat: idő előtt névleg is megszűnt.

Mély meghatottsággal veszünk búcsút az Acsev.-től. A kiváló sikereknek, eredményeknek és jó hírnévnek, a kitünő vezetés mellett, egyik legfőbb titka az volt, hogy se alapítása, se építése, se üzeme körül nem férközhetett hozzá a „vicinális bacillus”.

Ma a vasut emulása napján borítsák be sirját Arad közönsége részéről a megemlékezés virága!

Gellényi Ernő.

Karinthy Frigyes Aradon.

A népszerűség mártírja. — Tudja maga, ki az a Karinthy Frigyes? — Kedélyes étlap az író főztijéből. — Karinthy új darabjáról, a Lepketáncról. — A 416-os utas története.

(Arad, február 11.) Aradon a lappangó nátházalás élénk konkurenciát kapott Karinthy Frigyes ma esti szereplésével. Teljes erővel dühöng a Karinthy-láz, kávéházakban, az uccán, társaságokban csak ória beszéltek, a könyveit emlegették, jóízű mondásait citálták és szereztek, ragaszkodásuk hangos jeleivel árasztották el a nagy magyar író, aki bágyadtan türi az ünneplést és bizonyos világfájdalommal viseli a híres emberek mártírsorsát. Az aradi újságírók küldöttsége az ország határán fogadta Karinthyt, akinek láthatóan jólesett ez a kedves figyelem. Éjjel 1 órakor futott be Aradra a pesti gyorsvonat és Karinthy noha fáradt és kissé influenzás is volt, megérkezése után mégis elment az egyik aradi kávéházba, ahol az összegyűlt aradi újságírók között számos régi ismerősét fedezte fel. Kedélyes csipkelődés, tartalmas viták közben, a legfesztelebb hangulatban egészen záróráig maradt Karinthy Frigyes a társaságban. Beszélgetés közben a népszerűsége került a szó.

— Hol van az én népszerűségem — mondotta Karinthy — egy szépen svájci moziszenészé, vagy operett-bonvivanté mellett!

Az egyik hírlapíró meg akarta cáfolni a „mestar” szerénykedő kijelentését s odaintette a kávéházi kenyeresleányt.

— Cigaretta kérek. — Azután csak úgy hozzátéve, mellesleg megkérdezte a munkától fáradt, álmos leányt:

— Mindja kisasszony, tudja maga ki az a Karinthy Frigyes?

— Tudja a nyavalya — válaszolt rosszkedvűen a kenyeres.

Karinthy diadalmasan nézett szét a kacagó társaságon:

— Na látják!

Munkatársunk azután készülő új darabjáról kérdezte ki Karinthy Frigyeset.

— Nagyon érdekes kísérletnek tartom az új egyfelvonásos darabom ötletét — mondotta Karinthy. — A darab olyan elképzelt világban játszódik le, ahol senki sem lát, nem is ismerik a látás fogalmát. Huszonöt évig tart a nappal és huszonötig az éjszaka. Éppen a fordulóponton játszódik le a dráma. Egy fiatal ember hirtelen észreveszi, hogy lát és mindenféle zagyvaságot hord össze színekről, formákról, szépségekről, amikről persze a többieknek fogalmuk sincs és ezért természetesen holondnak tartják a látó ifjút, aki szívének minden hevével, kulturált agyának minden felkészültségével igyekszik legalább szerelmesét meggyőzni arról, hogy ő nem bolond, s tényleg lát és milyen új gyönyörűségeket érez. A drámai eleve venséggel feléltett utolsó jelenetben a leány már csaknem meg van győzve, amikor hirtelen alkonyodni kezd, a fiú szemére lassanként ráborul az éjszaka... Ez természetesen csak halvány és vérszegény szüzséje a darabnak, amely a budapesti Belvárosi Színházban kerül színre. Eredetileg ez volt a címe: „Ma éjszaka” (Különös tekintettel a „Holnap reggelre”) de később „Lepketáncra” változtattam a darab címét. A férfi főszerepet két színész is tanulja: az aradi származású Baló Elemér és az ugyan csak erdélyi Táray Ferenc. A női főszerepet Honthy Hanna, a Városi Színház operett-primadonnája tanulja, akit Beóthy László fedezett fel, mint prózai művésznőt. Erdélyi turném most távoztart a darab próbáitól és ez kisé idegesít.

Ma este, a pompásan sikerült előadás után a helybelli újságíró-szervezet vacsorát rendezett Karinthy Frigyes tiszteletére, az Inke-féle Mátyás pincében. A banketten egyetlen felszólalás sem hangzott el, de a roppant kedélyes hangulatot jellemzi az alábbi étlap, amelyet az aradi humoristák állítottak össze külön Karinthy részére:

Link-e pince étterem

Comsommós a la Capillaria
Dráma ecetben és olajban
Görbe tükrözés zöld salátával
Palandzsza rostoson
Igy ir-fok — tartárral

Gödöllői tyúk polonívte

Csabai tekerdiel-sál-szelet

Faremido-sült

Vidéki turné-dó

Frissen sült: Lepketánc

Tészták: Karinthy-kroki-ett, kitoló fánk

Paligayy semi-Sec, almabor

Kitünő kajalma

Valódi móka-kávé

Fizetési határidő: Holnap reggel.

Az egyes ételek Karinthy Frigyes főztijéből voltak összeválogatva, csak a „csabai tekerdiel-sál-szeletnek” van még magyaránvaló, kedves története. Karinthy ugyanis a leghanyagabb emberek egyike és feleségének

állandóan figyelmeztetni kell őt: „Frici gondold be a bundádat”, „már megint otthon felejtetted a kamáslidat” stb. Tegnapelőtt kissé meghülve indult el Budapestről és kényelmesen elhelyezkedett a meleg vagonban. Rákoscsabán egyszerűen belép a fülkébe a kalauz: — A 416-os utast keresem. (Menetjegyi-irodai sorszám.)

— Én vagyok — felelte meglepetve Karinthy.

— Ön Karinthy ur?

— Igen.

— Nahát akkor tekerje fel a sálját — mondta a kalauz.

Karinthy eleinte halandzsára gondolt, de a kalauz hirtelen átnyújtott neki egy táviratot, amely a vasuti személyzetnek szólt:

„Kérem férjemnek 416-os utasnak megmondani, hogy tekerje fel nyakána a sálját. Karinthy né.” (g. s.)

Letartóztatták a portugál forradalom vezéréit.

Teljesen leverték a lázadást. — Meggyilkolt exhadügyminiszter. — Hat év alatt husz forradalom.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítójától.) Lisszabonból jelentik: A fővárosban a felkelés miatt eddig 36 embert tartóztattak le. A spanyol hatóságok utasítást adtak a határőröknek, hogy akadályozzák meg a felkelők spanyol területre való menekülését. Reich ezredes a forradalmárok vezére a harcok alatt elesett. Az oporói felkelők vezéré Diaz tábornokot 50 más tiszttel együtt Lisszabonba szállították, hogy ott hadbírószág elé állítsák őket.

Hivatalos jelentések szerint a portugál kormány az ország minden részében sikerült leverti a forradalmárokat. A testvérharcnak négyszáz halottja van. Oporóban hatvan tisztest és nyolcvan alisztestet letartóztattak, akik

rész vettek a forradalomban. A forradalmárok egyrésze Franciaország felé menekült. Ma a forradalmárok egy csoportja meggyilkolta Americo Clave volt hadügyminisztert. Lisszabonban még zavaros a helyzet, a köz- és magánüzemekben még nem indult meg a munka. Az uccákon őrijáratok cirkálnak és megakadályoznak minden csoportosulást. Madridi jelentés szerint az utóbbi hat esztendő husz portugál forradalma közül ez volt a legnagyobb. Az 1921. és 22-iki forradalmak aránylag nyugodtan folytak le. A többi években is állandó volt a testvérharc. A jelenleg hatalmon levő Comoda tábornok a múlt év július óta ura a helyzetnek.

Magyar—román találkozás Békéscsabán.

Értekezlet a csempészések megakadályozására. — Romániát Dimitrescu aradi vámfelügyelő képviseli.

(Arad, február 11.) Kürtös és Ottlaka községek közt nemrég — mint ismeretes — nagy csempészéseket lepleztek le. A további csempészések megakadályozására a magyar és román kormány megbízottai február 17-én meg-

beszéléseket tartanak Békéscsabán. Magyarországot Bognár Elek miniszteri tanácsos, Romániát Dimitrescu Constantin aradi vámfelügyelő képviseli.

Teljes a szakadás a nemzeti-parasztpártban.

Lupu élesen szembehelyezkedik Maniuvval. — Újabb kavargás Bucuresti főpolgármestersége körül.

(Az Aradi Közlöny Bucuresti-i tudósítójának távirata.) A politika hullámhegyein már hosszú napok óta elmerül, hol felszínre kerül a kormány átalakításának ismételt felvetett terve. Szinte nem is volna teljes a hét, ha a Cuvantul mai számában nem jönne ismét az az illető lényegében nagyfontosságú és érdekes megállapítással, hogy a kormányban semmiféle személyi változás nem lesz, mert Bucuresti főpolgármestere — továbbra is Anibal Teodorescu marad. Ez a hír — bár nem biztos, hogy teljes egészében valószínű — a Cuvantul szerint a politikai helyzet konszolidálását felelte előmozdítaná, annál is inkább, mert akár Trancu-Iasinak, akár Berlescunak kellett volna távoznia a kormányból, a mostani súlyos politikai viszonyok között levő kormány ezt az illető eltávolított miniszter bizonyára ellenzékére való eltolódását feltétlenül érzékenyen éretnette volna meg. Szerencsére azonban — írja a lap — Averescu kormányelnök előrelátásának, a veszély így elmult s ha mégis volna is elintézetlen részletkérdések az ügyben, mivel Anibal Teodorescu hajlandó visszamaradni Bucuresti élén, viszont Trancu-Iasi, Berlescu és Cudalbu tárcái érintetlenül maradnak. az ellentétek teljes elsimítása már csak napok kérdése lehet. A Cuvantul jóslása azonban hamar cáfolatot kapott. Teodorescu kategorikusan kijelentette, hogy nem vonta vissza főpolgármesteri állásáról való lemondását.

Már kevésbé állapítható meg azonban a közönséges szellem a nemzeti-parasztpárt vezérek részéről, akik a Lupuvval szemben történt ellentéteket — a Cuvantul szerint — még job-

ban kiélezték azzal, hogy Luput minden eszékkel izolálni akarják a vidéki vezetőkötől. Ezzel szemben a lap megállapítja, hogy a konfliktus a mai napra már olyan széles hullámokat vetett, hogy többen országos pártkongresszus egybehívását kívánják az ellentétek kiegyenlítésére, esetleg likvidálására. Az ügyben különben Lupu dr. ma nyilatkozott és kijelentette, hogy Maniu újabb válaszáig minden további lépéstől tartózkodik. A Cuvantul azonban már tudni véli, hogy Maniu válasza ezúttal is visszautasító lesz, mivel a nemzeti-parasztpárt vezérei arra az álláspontra helyezkednek, hogy a kifogásolt határozatokat a párt választmányja egyhangulag hozza s így azokat ilyenformán nem lehet megtámadni.

A tisztviselői fizetésrendezések körül a kormányban támadt ellentétek vonatkozólag Lapedatu és Manoilescu ma nyilatkoztak a Cuvantulnak. A kormány gazdasági bizottságának üléséről jövet, Manoilescu az ügyben a következőket jelentette ki az újságíróknak:

— Nincs értelme, hogy nyilatkozzam. A tisztviselők fizetésrendezése nem magánügy, hanem az egész kormány ügye. Azonban a javaslat principiumai Averescu kormányelnöktől erednek s már a trónbeszédben is szó volt róluk.

Lapedatu arra vonatkozólag, vajon megfelelnek-e a valódiagnak az ő, az ügyben tanúsított ellentétes felfogásáról szóló, a sajtóban megjelent hírek, valamint az is, hogy kijelent fog a javaslat elfogadása ellen, a pártvezetés miniszter röviden csak annyit válaszolt: — Nem, nem kell megfontolnunk semmit.

Az Albert-fiuk ölték meg dr. Mandlnét

Szenzációs fordulat a titokzatos aradi gyilkosság ügyében. — Albert Juliska, a tizenhat esztendő cselédleány megváltoztatta vallomását. — Hogyan történt a megrendítő gyilkosság. — A kis cselédet az ügyészségre vitték. — Uldözik a menekülő gyilkosokat.

(Arad, február 11.) A tegnapi éjszakai rablógyilkosság által okozott izgalom még ma sem ült el Aradon. A rendőrségi nyomozás eddigelé nem tudott olyan eredményeket elérni, amelyek világosságot derítettek volna erre a megdöbbentő bűntényre. Ma hajnalban aztán szenzációs fordulat állott be, amennyiben ügyes ötlettel sikerült szinte vallomásra bírni Albert Juliskát a Bul. Carol I. (Erzsébet-köruti) rablógyilkosság egyik gyanúsítottját. A leány tegnap estig állandóan azt hangoztatta, hogy ő az egyedüli bűnös ugyan, de a tragédia véletlenségből történt, mert ő asszonyát nem akarta meggyilkolni. Később ugyan beismerte, hogy fivére és unokatestvére a gyilkosság éjszakáján nála voltak, de a két legényt hihetetlen makacssággal védelmezte és azt állította, hogy ők nem is látták özvegy Mandl Vilmosnét.

A cselédleány makacsul kitart.

A rendőrség előtt már az első pillanatban gyanús volt a két fiatalember, akik a beidéztet tanúk vallomása szerint gyakran látogatták meg Albert Juliskát. Jancu Traian rendőrségi igazgatónak az volt a véleménye, hogy a leány legfeljebb csak tudhatott a gyilkosságról, de nem vett részt annak végrehajtásában. A leányt azonban nem lehetett vallomásra bírni.

— *Ők ártatlanok. Én vagyok a bűnös.*

Ezt válaszolta állandóan az erre vonatkozó kérdésekre. Nyilvánvaló volt, hogy a leány nem mond igazat és ez indította Jancu igazgatót arra, hogy egy, a nyomozásnál már

A fivérek a gyilkosok.

Elhallgatott, mintha rendezni akarná gondolatait. Albert Gizi izgatottan kérdezte:

— És azután, mi történt? Vissza jöttök?

— Igen, vissza. Tíz órakor jöttem fel hozzám mind a hárman. A bátyámnak kapukulcsa volt. A nagyságos asszony csináltatott vele egyet a múlt héten, de ő kettőt csinált; az egyiket magának tartotta. Mielőtt feljöttek, az asszonyom behívott, hogy segítsék neki levetkőzni. Nem volt meglepedve a munkámmal; összeszidott és megütött. Én visszamentem a konyhába és mikor a fiuk megérkeztek, sirva panaszkodtam el nekik a nagyságom eljárását. Megint kértem, hagyjanak magamra, de ők nem akartak elmenni. Én bementem a cseléd-szobába, a fiuk a konyhában maradtak. Az unokatestvérem egy székre ült, a bátyám az asztalra feküdt, a harmadik legény pedig három egymás mellé tett székre heveredett le. Így láttam őket, mert valamiért be kellett mennem a konyhába.

Hajnal tájban nagy zajra ébredtem fel. Kinéztem a konyhába, felcsavartam a villanyt, de a fiuk már nem voltak ott. A folyosóra mentem és láttam, hogy mind a hárman kisértnek és lerohannak a lépcsőn. Akkor már sejtettem, hogy valami borzalmas dolog történhetett, de nem mertem benézni a nagyságos asszonyhoz.

Borzalmas halál a diványon.

Albert Juliska mikor itt tart, elakad a szava és zokogni kezd. Az egész vallomását folytató ideges suttogással mondotta el és az utolsó mondatoknál nehezen, akadozva beszélt. Fél percnyi zokogás után kinosan felsőhajtott:

— Szegény, szerencsétlen...

Nem tudható, hogy kiért szállt el ez a sóhaj. A meggyilkoltat sajnálta-e, vagy bátyját, aki gyilkolt? Azután feldokló zokogással beszélt tovább:

— Többet nem tudtam aludni. Reggel is vártam; hátha nem történt semmi és a nagysága, mint szokott, ki szól értem. Vártam nyolc óráig. Csend volt. Bementem. A többi már tudod; ott feküdt a nagyságom holtan a diványon.

Ebben a pillanatban kilépett a detektív a

gyakran bevált módszert alkalmazzon.

A nővér kivallatja a kis cselédet.

Éjszaka a rendőrségre hívatta Albert Gizi, Albert Juliska nővérét, aki egy aradi éjjeli mulatóhely alkalmazottja és egy szobában magára hagyta a két leányt. Előzőleg a szobában lévő szekrényben elbujtatott egy detektívet. Albert Gizi előzőleg megkérte, beszéltesse el hugával a gyilkosság éjszakájának történetét. A két leány közvetlenül a szekrény előtt foglalt helyet. Albert Juliska gyanakodva nézett szét, mintha sejtette volna, hogy lépre csaliák. Albert Gizi megkérdezte:

— Ugy-e Juliska nem te ölted meg a nagyságodat?

A leány nem válaszolt mindjárt. Néhány pillanatig küzdött magában, hogy megmondja-e az igazat nővérének. Aztán halkkán megszólalt:

— Csendesesen... Csenedesebben beszéljünk, mert meghallják...

— Csak beszélj. Nincs itt senki. Nem árullak el.

— Igen, neked elmondom — kezdte Albert Juliska. — Este nyolc órakor feljöttek hozzám Peti, Anti, meg egy harmadik legény, akit nem ismerek. Azt akarták, hogy ott maradjanak az éjszaka. Pénzt is kértek tőlem, de nem tudtam nekik adni, mert nem volt. Akkor már félttem tőlük, mert előtte, valójában azt kérdezték, vajon van-e pénz, vagy ékszer a nagyságomnak? Én csak annyit válaszoltam, hogy azt hiszem, van. El akantam őket kiűdeni, de csak hosszas könyörgésre távoztak. Sejtettem én, hogy rosszban török a fejüket.

szekrényből. Albert Juliska felsikoltott, arca eltorzult a rémülettől és hisztérikusan kiáltotta:

— Nem igaz! Nem igaz! Egy szó sem igaz!!!

A megtört leány beismerése.

Minden tagja reszketett, fel akart állani, de visszarogyott a székre. A leányt ma délelőtti pihenőre hagyták és tíz órakor ismét Jancu igazgató szobájába kísérték, ahol felolvasták előtte a nővére és egy detektív jelenlétében tett vallomását. A leány arca sápadt és merev volt. Szemeit sötét karikák övezték és idegesen rángatózó száján látszott, hogy nagyon sokat szenvedhetett az éjszaka. Most már nem sirt, hanem monoton, érzéknélküli hangon, suttogva beszélt:

— Nem mondtam el mindent. Én tudtam arról, hogy megölik. Azért mentek be, mert panaszkodtam, hogy megvert...

— De raboltak is — mondotta — Jancu direktor.

— Azt nem tudom. Napokkal azelőtt kértek, hogy lopjak nekik férfiruhát és fehérneműt. Pénzt is akartak. Én azonban nem loptam és kedden este össze is szidták érte. Mikor bementek, azt mondták, hogy majd elhálnak a nagyságommal és egyuttal elvisznek egyet-mást.

Albert Juliska kihallgatása ezzel befejeződött a rendőrségen. Többet nem szól, hiába kérdezik. Délben egy órakor átszállították az aradi ügyészségre.

Albert Juliska az ügyészségen.

Valamivel déli egy óra után szállították át a rendőrségről az ügyészségre Albert Juliskát. Elsőnek Niculescu főügyész elé vezették kihallgatás végett. Teljesen kimerülve, megtörve, apatikusan válaszolt a főügyész első kérdéseire, majd két kezét összetéve, siránkozó hangon mondotta:

— Nem én öltöm meg a nagyságát, kérem. Én teljesen ártatlan vagyok. A rendőrségen kényszerítettek és én csak ezért vállaltam magamra a gyilkosságot.

Ezek után elmondotta, hogy ő még csak

részese sem volt a borzalmas bűnténynek. A fiuk erőszakoskodtak, kénytelen volt őket beengedni a lakásba. Ő a cseléd-szobában aludt, a fiuk a konyhában. — egyik egy lánán, a másik három széker. — töltötték az éjszakát. Amikor felébredt — hajnali 3 óra volt — a fiuk már nem voltak a konyhában. A folyosó ajtót nyitva hagyták, a szél csapkodta, de mert ingben és meztelán volt, nem mehetett ki a hűvös éjszakába, hogy bezárja az ajtót. Amikor a főügyész nyitani feltette a kérdést, hogy hát akkor ki gyilkolta meg dr. Mandlnét, Albert Juliska egy pillanatra megrettent, de aztán határozottan válaszolta:

— Csak a Peti és az Anti lehettek! — és sirni kezdett.

Sulyos vallomás a vizsgálóbíró előtt.

Radu Pasou vizsgálóbíró előtt ugyanezeket ismételte el a szerencsétlen fiatal leány. A vizsgálóbíró leültette és atyai hangon szólt hozzá. A leány láthatólag megindította ez a szokatlanul barátságos hang és folyékonyan mondotta el, hogy sokat szenvedett, nagy keresztje neki ez a kegyetlen gyilkosság. De ő ártatlan. Ha meggyilkolták a nagyságos asszonyát, akkor azt a fiuk követhették el. Ő az első pillanatban is gyanította ezt, de mert féltette a fivérét és az unokatestvérét, inkább magára vállalta a gyilkosságot. Tagadja, hogy visszaütötte volna Mandlnét. Csak veszekedtek. Korán este vonult vissza s amikor reggel bement az ebédlőbe és meglátta az éjszakai iszonyatos küzdelem nyomait és halott unóját, mindjárt tudta, hogy — bár ártatlan — a gyilkossággal csak őt fogják gyanúsítani. Ezért a rendőrségen magára is vállalta azt.

A leány kihallgatása után munkatársunk beszélgetést folytatott Radu Pasou vizsgálóbíróval, aki elmondotta, hogy a leány bűnössége mellett nincsenek tárgyi bizonyítékok, s mivel a leghatározottabban tagadja a gyilkosságot, valószínűleg pár nap múlva már szabadon kell bocsájtani. Kijelentette különben, hogy a gyilkosság elkövetésében nem tartja közvetlenül bűnösnek Albert Juliskát s csak a két ismeretlen helyre szökött fiatalember kihallgatása után derülhetne fény a szomorú ügy még titokban lévő részleteire és magára arra a tényleg is, hogy a gyilkosságot tulajdonképpen ki, illetve kik követték el s hogy a gyilkosokat bosszu, vagy a rablás vezette rá a bűntény elkövetésére s vajon a kis cselédleány tudott-e arról, hogy két férfirokona borzalmas tettet követ el.

A menekülő gyilkosok személyleírása.

A megszökött gyilkosok után a rendőrség a legnagyobb eréllyel folytatja a nyomozást. Több detektív utazott el az ország különböző városaiba és magukkal vitték a gyilkosok pontos személyleírását. A rendőrség értesítette a magyarországi hatóságokat is és a közeli határőrségeket, hogy fokozottabb éberséggel figyeljék a határátlépőket, mert nem lehetetlen, hogy a két Albert-fiu a határ felé szökött. A két gyilkossággal vádolt legény személyleírása a következő:

Albert Péter lakatos huszonegy éves, közep-termetű, haja hosszú, hátrafésült, barna, szemöldöke barna. Csizmanadrágot és bőrkabátot visel. Albert Antal cipész husz-huszonegy éves, haja és szemöldöke barna, közep-termetű, bőrkabátot, bricseszadrágot és sötét lábszárvédőt visel. Sapkája sötét. Ennyit tud a rendőrség a fiukról. A harmadik legényről, akiről Albert Juliska említést tett a rendőrségen, nem tudott személyleírást adni.

Eltemették Mandl Vilmosnét.

A tragikus sorsu, szörnyű halált halt özvegy dr. Mandl Vilmosnét ma délután 4 órakor helyezték örök nyugalomra az aradi zsidótemetőben impozáns módon megnyilvánuló nagy részvét mellett. Már jóval a temetési szertartás előtt hatalmas tömeg gyűlt össze a temetőben; ahogy dr. Vágvölgyi Lajos főrabbi kocsin kikerkezett, kezdetét vette a szertartás. Weisz Sándor főkántor megható gyászdalai után dr. Vágvölgyi Lajos mondott imát s megindító beszédet. Majd a halottasháztól megindult a menet a sírgödörhöz, dübörögve dobant le a föld méhébe a koporsó s tompán hullottak fölébe a göröngyök. Néhány pillanat múlva alacsony földpup jelezte csak a temető új lakójának, a tragikus halált halt özvegy dr. Mandl Vilmosnénak beköltözését.

Az Unió elnöke a Népszövetség ellen.

Coolidge tengeri leszerelési konferenciát hívott egybe.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítójától.) Washingtonból jelentik: Coolidge elnök befejezett tényként közölte az amerikai képviselőházzal, hogy a tengeri leszerelési konferencia összehívására megtette a szükséges lépéseket. A konferenciát márciusban tartják meg Genfben. A párisi nagykövét már meg is jelent Briandnál és átadta meghívását Franciaországnak. Coolidge azzal indokolta meg indítványát, hogy elérkezettnek látja az időt arra, hogy a tengeri fegyverkezéseket végre korlátozzák. A pártvezérek közül Borah szenátor szólalt fel először, aki kijelentette, hogy hozzájárul az elnök tizenetéhez és rokonszenvvel kíséri a mozgalmat. Londoni jelentések szerint az angol közvélemény igen tartózkodóan fogadja Coolidge elnök leszerelési indítványát. A Westminster Gazette óva int a kormányt

valamilyen elhamarkodott lépéstől, mert meg kell először azt állapítani, hogy összhangban van-e ez a javaslat a Népszövetség alapszabályával.

A párisi jelentések szerint a sajtó érdeklődésének központjában az amerikai elnök memoranduma áll. Megállapítható, hogy a javaslat a francia sajtóban általános ellenszenvet váltott ki. Valamennyien közlik a félhivatalos kommentárját, amely szerint Coolidge a tervezett konferenciával a Népszövetséget akarja szabotálni, mert köztudomásu, hogy a Népszövetség szintén tervbevette az általános leszerelési konferenciát. Hangsúlyozzák, hogy a tengeri leszerelés szoros összefüggésben áll a szárazföldi és légi leszereléssel és az elnök ennek dacára csupán a tengeri kérdést akarja letárgyalni.

Letartóztattak egy munkásvezért Aradon.

Fajtalankodással vádolják Baga Jánost.

(Arad, február 11.) Ma hajnalban egy hiányos öltözetben levő férfi rohant az aradi államrendőrség ügyeletes szobájába és a szolgálatban levő rendőrtisztnek elmondotta, hogy Ruch Józsefnek hívják és Baga János aradi munkásvezér lakásáról menekült, aki rettentő dolgot akart elkövetni vele. Elmondotta, hogy Bagával és Hilgyer Antal nevű barátjával mulatott egy korcsmában. Baga leittatta őket és elvitte lakására. Ott mindkettőjüket

levetkőztette s erőnek-erejével fajtalankodni akart velük. Neki sikerült elmenekülnie, de barátja ott maradt a lakáson, mert olyan ittas állapotban volt, hogy nem tudott menekülni. Azonnal rendőroket küldtek ki a helyszínre és Baga Jánost a rendőrségre kísérték. Ma délelőtt hallgatta ki Balan komiszár, de Baga azt állítja, hogy a feljelentésből egy szó sem igaz. A letartóztatott munkásvezért holnap délelőtt átkísérik az aradi ügyészségre.

Művészet.

„Uraim, csak egymásután.”

Irtó: Yves Mirande. Bemutató az aradi színházban.

Az „Uraim, csak egymásután” olyan darab, amelyet bántani kár, de agyondícsérni hiba volna. Marad tehát középut, mely azonban mégis inkább a dicséret felé hajlik: vannak emberek, akik az ilyfajta könnyed, vigleregőji darabban ostoba komédiát látnak s mindenben a reális komolyságot keresik, ezeket a szellemes francia írók részére sohasem lehet megnyerni, de vannak ám, sőt tulsúlyban olyanok, akiknek szellemi igénye nem igen emelkedik túl a bohózatba sürített csakis frappáns és neveltető dialogokon, ez a publikum aztán alaposan megleti szórakozását s nem kutat életfilozófia után. Az írók részére rendszerint ez a jobb közönség s a közönségnek ez az az író, a zseniális agy, akinek tapsolni kell.

Yves Mirande bizonyára nem sokat elmélkedett a darabján és azon, hogy mi kell a közönségnek, Tudta ő jól, ha hevenyében megír egy bohózatot, amelyben föl sorakoztat egy csomó apró tréfát, elmaradhatatlan ágyjelentet, vetkőzést, kokottot, a sikere holtbiztos. Rég elméztett dolog, hogy mit szabad várni egy francia bohózatától: két és fél órai szüntelen kacagást, hogy valósággal dőljön a közönség. És ezt a sokat, avagy keveset mindig hálaosan köszöni a direktor is, a közönség is. Az „Uraim, csak egymásután”-ban Mirande a javíthatatlan vásott fióko tarisznyájából bőven rázza a tipikus francia stílt, a valódi bohózat-humort s az ezerszínű fordulat varázsát tárja elénk. A derű, jókedv, bohómnia néha valósággal cigánykereket hány a sikamlós mese közben s az elmés kiszólások rakétái sesteteregve pattannak el és kacaj, vig, egészséges kacajt keltve röppennek le a nézőtérre.

A bohózat szövevénye tulajdonképpen ott meghalt egy szörnyű vasúti karambolnál. Ám a hősnék nem tetszett meghalni, csak kissé az emlékező tehetsége maradt ki s új életében utazótársa személyazonosságát bírván, ezentul mint borbély élte kicsapongó életét. Első világának felesége ezalatt megsiratja, ekemeti, de hamar vigasztalódik az „elhunyt” férfi barátja oldalán. A borbélyi minőségben elégedő

hős is busnak találja az agglögénységet. Ő is nősi. De mit tesz a véletlen? A borbélyt véletlenül ép az első feleségéhez hívják ondolálni. A hasonlóság élesen szembeötlő. Kapóra jön a modern hipnózis gyógymódja és a ház régi orvosa hipnotizálja a kételtű hőst, aki felbredve most már második énjére, illetve őjére, nem akar emlékezni s feledésbe hagyja borbély mivoltát. Megöleli feleségét, aki viszont már a barátja felesége is s ebből aztán a derűs jelenetek egész sora ered. De nőveli a helyzetkomikumot az is, hogy fővonulnak a borbélyságának összes számottevő nőesetei: kokott, szobaleány. Végül is a második férj mindent bevall épp akkor, midőn mindketten teljesíteni akarják férji kötelességüket. Ebből furcsa ágy és vetkőző jelenet születik, amelynek különlegessége az, hogy a receptből eltérően két férfi szaladgál igen lenge toalettkabátban. Megjelenik a borbélyné, patáliát csap, a férje hipnotikus varázs alatt nem akar emlékezni rá s hogy a csomó egyelőre kioldódjon, utabbi visszahipnotizálás: a hős felesége, ezuttal a borbélynéval távozik. A III. felvonásban, a borbélyműhelyben minden helyre billen, még költői igazságszolgáltatás is akad, mindenki megtalálja a teljes boldogságát.

A közönség a pompás előadásban pergő darabot hatalmas kacagásviharral s sok-sok tappal fogadta s bizonyos, hogy a darabnak maradandó sikere lesz. — *Mészáros* kételtű férje elsőrangú eltalálással, tömörked humorral kibélelt alakítás. *Jávor* eleven kabinetalakítást faragott a második számú férjből. *Gyöző* egészséges humorral reprezentálta az igazi bohózatit stílt. *Kálmán Sári* (a két férj felesége) gonddal támogatta a szerző ügyét. *Harmath* Jolán temperamentumosan, ötlettel játszotta meg egy álszent kokottot. *Lelkes* taps fogadta a visszatért művésznőt már színpadról lépésekor is. *Szentgyörgyi* Manyi szobaleánya kedves volt. A többi szerepeket: *L.-Kiss* Mariska, *E.-Károly* Klára, *Örvössy* és *Révész* színezték hatásossá. A kisebb szereplők is jók voltak. *Mészáros* kifőrtében rendezett. (s. p.)

* Az aradi színház heti műsora. Szombaton: délután 3 és fél óra: Cirkuszhercegnő, operett. (Mérésékelt helyárak.) Este: Uraim, csak egymásután! bohózat. (B. bérlet.) Vasárnap délután 2 és fél óra: Drága kicsi buksi, operett. (Mérésékelt helyárak.) Délután 5 óra: Uraim, csak egymásután! bohózat. (Rendes helyárak.) Este: Román előadás. Hétfő délután 3 és fél óra: Mu-

zsikus Ferkó, operett. (Ifjusági és népelőadás.) Este: Román előadás. Kedd: Uraim, csak egymásután! Bohózat. (C. bérlet.) Szerda: Luxemburg grófja, operett. (A. bérlet.) Csütörtök: Házi tündér, színmű. (Bemutató előadás. B. bérlet.) Péntek: Házi tündér, színmű. (C. bérlet.) Szombat: Alexandra, operett. (Bing Jánossal, Havassy Mimmivel és László Andorral. A. bérlet.)

* *Karinthy Frigyes* humoros estje. A szezon első nagy irodalmi eseménye Karinthy Frigyesnek, a kiváló magyar humoristának tegnapi estélye volt. Karinthyt bemutatni felesleges, hisz az „Igy irtok ti”, „Tanár ur kérem”, stb., stb. szerzőjének humoros írásain nőtt fel az újabb generáció. Sajátosan egyéni iránya, valósággal iskolát teremtett és gombamódra szaporodó utánczó az ő őshumora morzsáin elősködnék. Éles szatírával világít rá a félszedségekre, kinövésekre és bámulatos jellemző erővel fogja meg mindig a lényegét. Sokoldalú, átiogó tehetsége mindenből kieri a visszasat, legyen az jelentéktelen köznapi, vagy akár elvont dolog. Még lokális és aktuális vonatkozású műveiben is sok az általános — emberi, maradandó érték. Tegnapi estjén, mint kiváló causeurt is megismertük. Friss, végtelenül közvetlen az előadása. Egy rutinos színészt felülmuló készséggel adta elő a „Természetes szavalóiskola”-t. Példákkal illusztrálta a különben már régi igazságot, hogy a hibás előadás és hangsúly mennyire megváltoztathatja az értelmet. Frappáns ötletességével hatott az „Első találkozásom a magyar Parnasszus hőseivel”. Az előadott többi számából is (Ujabb humorészkek, novellák, stb.) mindből utólréhetetlen, sajátos zamatú humor áradt felénk. Köszönettel tartozunk a mesternek, hogy kisvárosi savanyuságunkba egy óra derűt varázsolt és őszintén megkacagtatót. *Reicher* Endre aradi újságíró tartalmas bevezető szavakat mondott, míg az egyes számokat *Gara Ákos* cluji újságíró konferálta be iger szellemesen. „Ágyam” című Ady-vers paródiájával élénk derűtséget keltett. Kitérő volt *Darvas Ernő* egy dialógbán. Az estélyen közreműködött még *Fischer* Ernő ismert aradi zongoraművész is. *Intelligens*, komoly művész. *Acélos* billentyűs, ragyogó, egyenletes passageok és gyöngyöző trillák jellemzik játékát. Különösen *Chopin* és *Debussy* előadásával váltott ki őszinte tetszést. *Dr. Sz. K.*

* A nagy probléma. Lázasan hűtendő korunknak legégetőbb problémája a nőkérdés és ezzel kapcsolatos házasság. A modern nő lelki megnyilatkozásai, a modern nő kirajzolódása, a haladás és a jövő perspektívája mind megannyi kérdőjel, amelyre választ hiába igyekszünk önmagunktól kapni, ha az utve töt nem tudjuk kellő ismeretekkel elhatárolni. Az aradi újságíró-szervezet rendezésében február 16-án este 9 órakor a Kulturpalota kistermében mindenkinek alkalma lesz a lenyigőző téma közelségébe jutni. *Dr. Hersch* Andor pszichiáter lélektani vonatkozásokban méltatja majd a modern nő és modern házasság problémáját, majd *dr. Gabos Jenő* aradi ügyvéd társadalomtudományi szemzögből rajzolja meg a hatalmas téma érdekességét. Minden intellektuálnak szüksége van arra, hogy a mindennapos élet gondjairól egyszer a lelki élet és annak jelenségei felé irányítsa tekintetét és épen ezért az előadó est iránt már most is óriási az érdeklődés. Jegyek *Oláh* Sándor és *Társ* könyvkereskedésében 60 és 20 lejes árban kaphatók.

* Az aradi színházi iroda hírel. Az Uraim, csak egymásután! példátlan sikere biztosította a pompás francia bohózat aradi karrierjét. A közönség harsogó kacagása kísérte végt az egész előadást, amely mintaszerűen pergett. A nagyszerű szellemes bohózatot szombaton, vasárnap délután 5 órakor és kedden játszóak. — A vasárnapi előadások, minthogy este román társulat látszik, korábban kezdődnek. Délután 2 és fél órakor a nagysikerű *Drága kicsi buksi* kerül színpa mérsékelt helyárakkal, délután 5 órakor az Uraim, csak egymásután! van műsoron. — *Házi tündér*. Dickens világhírű regényéből készült ez a nagyszerű színmű, amely a színház legközelebbi ujdonsága. Csütörtökön mutatja be a színtársulat a Házi tündért, amelynek főszereplői: *Fekete Irén*, *Kálmán Sári*, *Pallay* Mancl, *Kiss* Mariska, *Károly* Klári, *Jávor*, *Mészáros*, *Kallós* és *Olasz*.

3 kell a kis babának: **Höfer** hintőpor, krém, szappan.

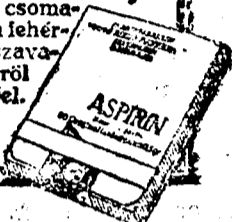
Az üzlet

sok gondot okoz és néha olyrettenes fejfájásom volt, hogy úgy éreztem: széjjel megy a fejem. Akkor feleségem nagyon jó tanácsot adott és hála a

Bayer-féle

Aspirin-tablettáknak most már ismét teljesen jól érzem magamat, fejfájásom nincs többé.

A vakódi tabletták a Bayer-féle eredeti csomagolásról és a leghíresebb orvosok jóváhagyásáról ismertek.

692

Aradváros új vezetői.

Beosztották az ügyosztályok élére az állandó választmány tagjait.

(Arad, február 11.) Ma történt meg a permáens bizottsági tagoknak az egyes szolgálatokhoz való beosztása, amely szerint a közigazgatási osztály vezetője dr. Marcovici Vince helyettes polgármester lett, a pénzügyi szolgálat tanácsnoka dr. Botioc Elek, a gazdasági, kulturális és tanügyi osztályok vezetője Teodorescu Constantin, az egészségügyi és állategészségügyi osztály tanácsnoka Moldovan Silvius dr., a műszaki osztály főnöke Vass Gusztáv lett. A városi gépüzemek élére Angel István dr. polgármester került, aki eddig is naponként több órát a városi gépüzemnél töltött. Az anyagátvételi bizottság tagjai: Angel István dr. polgármester, Teodorescu Constantin és Vass Gusztáv lettek.

Ha jól akar mulatni, látogassa meg a **Bodega Patriat-t**, Str. Moisa Nicuara (Petőfi-utca.) Szombaton és vasárnap reggel 8-ig nyitva.

SPORT

O Petschauer Attila nyerte a bécsi kardvívó-versenyt. Bécsből táviratozza tudósítónk: Tegnap kezdődött meg a WAC. jubiláris vívóversenyének második része: a kardvívó-etapp. A döntő csak éjjel 11 órakor ért véget. A mérkőzés nagyon izgalmas volt, mert Petschauer (Magyarország) és Bini (Olaszország) 8-8 győzelemmel és 1-1 vereséggel azonos pontszámra tettek szert. Mig tegnap a győzelmek szerint döntöttek, ma a zsüri a nemzetközi vívószabályok értelmében úgy határozott, hogy még egy döntő küzdelmet kell a győzteseknek vívni. Közben Bini elment, úgy kellett visszahozni. A végső mérkőzésben Petschauer 5:3 arányban győzött Bana ellen. Az eredmény szerint: 1. Petschauer (Magyarország), 2. Bini (Olaszország), 3. Garay (Magyarország), 4. Casimir (Németország), 5. De Yong (Hollandia), 6. Tóth (Magyarország), 7. Uhlyarik (Magyarország), 8. Mészáros (Magyarország), 9. Svorcik (Csehszlovákia), 10. Rády (Magyarország). — Petschauer, a bécsi nemzetközi vívóverseny győztese ma délután érkezett haza. Klubja ünnepélyesen fogadta. Petschauer győzelme kétszeresen értékes, már csak azért is, mert a legjobb kondícióban levő Binit csak ő verte meg a döntőben. Petschauer a döntőküzdelemben csak Uhlyarik győzte le. A zsürivel sok baja volt és különösen a magyarok panaszkodtak, hogy a zsüri pártoskodó volt.

Az aradi Egyetértés Sportegyesület f. hó 13-án, vasárnap délelőtt 9 órakor tartja rendezési közgyűlést.

Magyar—német—jugoszláv szövetség.

Jugoszlávia új hágmas szövetség alakításán fáradozik.

(Az Aradi Közlöny belgrádi tudósítójától.) Mintán az újjáalakult Uzunovics-kormányának a skrupulusában bizalmat szavaztak, a politikai élet figyelme újabbán a külpolitika felé irányul. Ebben a vonatkozásban nagy fejtűnést keltett Nincsic volt külügyminiszter külföldi utazása és Balugdzsics volt római követnek.

berlini követé való kinevezése. A lapok szerint a követ állítólag a német-magyar-jugoszláv szövetség létrehozásán fáradozik. A belgrádi és zágrábi sajtó szerint a jugoszláv kormány megbízásából tekintélyes jugoszláv politikusok utaznak Budapestre s Berlinbe, hogy ebben az irányban tájékozódjanak.

Blaha Lujza-émlékalbum jelent meg Pesten.

A kiváló magyar művész élete, művészete. — Kortársai. — A jelenkor színészei és drámaírói. — Önéletrajzok.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Blaha Lujza síremléke és szobra javára Magyarország előkelőségei, írói és színészei díszművet írtak, amely ma jelent meg Porzolt Kálmán szerkesztésében. A könyvet Horthy Miklós kormányzónak a nagy színésznőről szóló emléksorai nyitják meg. Kivüle még József főherceg, Bethlen István gróf miniszterelnök, Vass József, Klebelsberg Kunó gróf miniszterek, Berzeviczy Albert, Kertész K. Róbert államtitkár és Ripka főpolgármester írtak emléksorokat az albumba. Ezután a legkiválóbb írók és művészek érdekes cikkei, jellemrajzai és intimitásai következnek nemcsak Blaha Lujzáról, hanem kortársairól, sőt a jelenkor összes előkelő színésznőről, színészeiről, íróiról, szerkesztőiről és szinkritikusairól.

Az illusztrációkkal tarkított Blaha-monografiát terjedelmes irodalmi és művészeti lexikonná egészítették ki, amelybe a legkiválóbb színésznők s színészek maguk írták meg érdekesen és szellemesen önéletrajzukat. Blaha Lujza életének összes adatain kívül 109 önálló cikk szól Blaha Lujzáról és 402 önálló közlemény ismerteti a pesti bohémvilágot. Száz illusztráció van az albumban, amelyben külön cikkek foglalkoznak Blaha Lujza magánéletével. Blaha kortársai közül Hegyi Arankáról Molnár Ferenc, Jászairól Szomor Dezső, Ujháziról és Rákosi Szidről Porzolt Kálmán írt cikket. Külön cikksorozat mutatja be azonkívül a vidéki szintársulatokat.

A változatos tartalmu album minden jóvedelmét a Blaha-síremlék és a szobra javára fordítják.

Hogy milyen érdekes cikkek alkotják az emlékalbumot, mutatóban itt közöljük Kóbor Tamásnak kedves és finom írását — önmagáról:

„Születtem 1867: augusztus 16-án Pozsonyban, ahonnan csecsemő koromban kerültem Pestre. Ilyen nevezetes eseménye életnek azóta nem volt és nem is lesz mindaddig, amíg meg nem halok. Ennek dátumával, hála Istennek, nem szolgálhatok — ezt majd a késő utókor fogja megállapítani.

Ami az ismert kezdő és az ismeretlen végpont között meghúzódik, az egy 59 esztendő élet, amelyről tömérdek regényt lehet írni és egyetlen — életrajzot sem. Természetes, hogy tele van fontos eseményekkel. Fontosak magának, nem fontosak sem az irodalomnak, sem a történelemnek. Nekem nagyon fontos volt, hogy 19—20—30 stb. éves lettem és minden ilyen új X. a fejlődés egy új stádiumában talált. Végig a stádiumokon egy jellemző vonas húzódik. Mindig akartam valamit és mindig más lett belőle. Tíz éves koromban katona akartam lenni. Nem lettem katona. Husz éves koromban professzor akartam lenni. Lett belőlem bankhivatalnok. Harminc éves koromban író akartam maradni. Lett belőlem publicista. Negyven éves koromban fiatal akartam lenni. Lett belőlem öreg ember. Végigmentem a fázisokon, az élet szokásos küzdelmében, szegényesen kereszül, nehézségek rengetegében, melyeket mind nem éreztem intenzívebbül, mert sokkal kíváncsibb voltam, mi történik rajtam kívül, mint bennem. Ez talán meglátszik szépirodalmi munkáimon, melyeket az életnek kétségtelenül helyes és teljes ismerete mellett, az életnek valószínűleg helytelen értelmezése jellemez. Néztem az életet és nem éltem az életet. Ezt teljes öntudatossággal tettem, kiindulván abból a filozófiailag bölcs, de életbeli ostoba teoriától, hogy aki tömeget akar látni, maradjon kívül a tömegben. Mindig szenvedélyesen

és boldogan gyűjtöttem anyagomat, mindig könnyen és önbecsítés nélkül dolgoztam. Előállt egy sor novella, egy csomó regény — nézetem szerint mind értéktelen azokhoz a művekhez képest, amelyeket nem írtam meg.

Harminöt, vagy még több esztendő óta az újságíróasztalnál ülök, foglalkozom mindennel és azonkívül is egyvel és mással és mindig azt hiszem, hogy elérkezik majd az a nap, amelyen leírhatom az utolsó betűt. — Természetesen anélkül, hogy meghaljak, mert erős az elhatározásom, hogy halálom előtt még élni is fogok.

Königsegg Fidél meghalt.

Az egykor durgazdag aradmegyei főúr elhunyt.

(Arad, február 11.) Ma reggel hónapokig tartó betegeskedés után Str. Consistorului (Batthyány-u.) lakásán 75 éves korában elhunyt gróf Königsegg-Rothenfels Fidél, Arad városának egyik nagyon érdekes és jellegzetes alakja. A Königsegg grófi család a 40-es években telepedett meg Aradmegyében, ahol Tautcon hitbizományuk volt. A birtokot azonban a gróf még a háboru alatt királyi engedéllyel eladta és pénzét állampapírokba, főleg hadikölcsönkötvényekbe fektette, amelyek elértéktelenedtek és a gróf emiatt szerény anyagi viszonyok közé került.

Messze földön híres vadász volt a most elhunyt Königsegg Fidél. Több ízben bejárta Afrikát és más exotikus vadászterületeket s vadászkalandjai csakhamar ismertté tették a nevét Európában. Trofeumai, amelyek között sajátkezűleg elejtett oroszlanok, elefántok, krokodilusok stb. maradványai szerepeltek, hosszú ideig díszítették lakását és ezek a híres emlékek mentették meg később a vagyoniilag tönkrement grófit a nélkülözéstől. Néhány évvel ezelőtt ugyanis Königsegg Fidél kénytelen volt értékes vadásztrofeumaitól nyilvános aukción megválni. Mikor az így megszerzett pénze elfogyott, az élete alkonyán álló főúr kenyérkereső foglalkozást üzött és két keze munkájával tartotta fenn magát. Közismert és nagy szeretetben álló tagja volt Arad urú társadalmának.

Fiai közül az egyik a külföldön élő gróf Königsegg-Lajos neves afrikai utazó, aki tudományos működésével keltett fejtűnést, míg másik fia, ifj. gróf Königsegg Fidél Magyarországon él, mint nyugalmazott huszárezredes. Egyik leánya özv. Szacsavay Kálmánné szül. Königsegg Alice grófnő, elhunyt férjének kápolnái (Aradmegye) birtokán gazdálkodik, másik leánya Sárossy-Kapellerné szül. Königsegg Mária grófnő Budapesten lakik.

Königsegg gróf már hosszabb idő óta betegeskedett, néhány héttel ezelőtt ágynak dönt s most szenvedéseitől megváltotta a halál. A szomorú véget ért, egykor durgazdag arisztokrata halála az aradi társadalom széles rétegeiben keltett mély és őszinte részvétet. Temetése szombaton délután 4 órakor lesz a felső-temető halottasházából.

Jön! **KIS LORD**
Marry Pikforddal.

H I R E K.

Folyik a gyűlés a Hősök emlékére Aradon. Ingyenes grafológia a Jótékonyosság szolgálatában.

(Arad, február 11.) Nagy érdeklődés kíséri Aradon a Hősök Sirja-egyesület működését, amely már eddig is jelentős eredményeket mutathat fel. A propaganda valójában csak most indult meg és a tevékenység máris lényeges eredményeket hozott. Az egyesület irodája az aradi városháza földszinti 55. sz. szobájában van, ahol Popovicu kapitány vezetésével folyik az intenzív, odaadó munka. Az egyik aradi bank az egyesület céljaira már 100.000 lejt szavazott meg és valószínű, hogy ezt a példát a többiek is követni fogják. Érdekes és megható jelenetek játszódtak le ma délelőtt az egyesületi irodában, amelyet sorban kerestek fel az adakozni akarók. Ma délelőtt többek között egy 60 év körüli öregasszony jött be. Elmondotta, hogy fia az egyik hadihajón szolgált és a háború alatt az Adriai tengerbe fulladt. Az ő emlékének kíván szolgálni azzal, ha néhány lejt a halott hősöknek áldoz. Szegény, nagy nélkülözések között él, így csak öt lejt tud áldozni a nemes cél érdekében. Természetesen elfogadták a szerény adományt és köszönőlevelet állítottak ki róla. A másik látogató egy közismert aradi tanár volt, aki értékes munkásságot végez a grafológia terén is. A tanár felajánlotta szolgálatait az egyesületnek, még pedig olyképen, hogy minden adományozónak ingyen analizálja az írását. Aki az egyesület irodájában adományával együtt néhány mondatnyi írást hagy ott, két nap múlva megkapja annak pontos analizálását. Az egyesület vezetősége örömmel fogadta az ajánlatot és a mai naptól már az adományozók ingyenes grafológiájában részesülnek.

Még egy újítást is hozott az egyesület. Sokan vannak, akik szeretnének katonai ügyekben információt kapni, de nem tudják, hova forduljanak. A Hősök Sirja egyesület irodájában, csekély adomány ellenében, mindenféle katonai ügyben részletes információt kaphat mindenki és így a polgárság néhány lejes adománnyal sok utánjárástól és futkosástól mentesül meg. A cél pedig, amire az adomány befolyik, nemes és minden érző kultúremlernek együtt kell ezzel az eszmével éreznie.

— **Milyen idő várható?** A meteorológiai intézet közlése szerint a jelenlegi időjárásban lényegesebb változás nem várható.

— **Megérkezett a király fivére.** Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt fél tíz órákor a cotroceni-i pályaudvarra megérkezett Hohenzollern Vilmos herceg, a király fivére, akit az udvari váróteremben a királyi pár, az egész királyi család, a kormány tagjai, Averescu tábornokkal az élükön, Bratianu Jonel, Duca és Németország bucuresti-i követe vártak. A két fivér találkozása nagyon megható volt. Mindketten könnyes szemekkel ölelték át egymást. Vilmos herceg ezután megölelte a királyi család többi tagjait, majd ceclét tartott. Hohenzollern Vilmos egy hónapig lesz a királyi család vendége.

— **Minisztertanács az új sajtótörvényről.** Bucurestiből jelentik: A kormány tagjai ma este újabb minisztertanácsot tartanak, amelyen a sajtótörvény-tervezetet és a középiskolai reformról szóló javaslatot fogják megvitatni.

— **Bucuresti főpolgármestere végleg lemondott.** Bucurestiből jelentik: Hanibal Teodorescu megcáfolja azt a hírt, hogy a főpolgármesteri állásáról való lemondását visszavonta volna.

— **Cáfolják a francia—olasz háborús híreket.** Rómából jelentik: A Gazette del Popolo intervjút közöl Briandtól, aki erőlesen cáfolja meg az olasz—francia háborús veszedelemről szóló híreket. Kifejtette meggyőződését, amely szerint Európát csak az angol—francia—német—olasz antant állíthatja talpra. A német—olasz barátsági szerződést ezért örömmel vette tudomásul.

— **Elitelték a kémkedő repülőkapitányt.** Madridból jelentik: Beszámoltunk arról, hogy a spanyol kormány rendelkezéseire tartóztattak egy francia repülőkapitányt, azzal vádolva, hogy a spanyol légi flottát reformtervezetét árulta el pénzért az ellenségnek. A kapitány felett ma már ítélet a hadbírósnak, amely két havi várfogházra ítélte.

Anglia új katonaságot küld Kinába.

Ostromállapotot hirdettek Sanghaiban a kantoniak miatt.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Sanghaiban egyre tart az angol csapatok partaszállítása. Ma két zászlóalj gyalogos érkezett, tegnap egy amerikai cirkáló 300 amerikai katonát tett partra, az amerikai negyedik védelmére. A hangulat rendkívül ideges, mert biztosra veszik, hogy a kantoniak rövidesen megszállják a várost. Az ostromállapotot kihirdették.

— **Megmentik a Traian császár gőzöst.** Bucurestiből jelentik: A Traian császár gőzös helyzete javult és remélik, hogy mégis sikerül megmenteni. A Durostor hajó veszélyen kívül van.

Újabb jelentések szerint a Fekete tengeren a vihar megszűnt, úgy, hogy a Traian császár megmentése a Cleopatra segítségével bizonyos. A Durostor gőzöst is megmentik, amely különben sem sérült meg komolyabban.

— **Rákosi Jenő jubileuma.** Budapestről jelentik: Vasárnap ünneplik meg ünnepélyes keretek között Rákosi Jenő 60 éves irói jubileumát és ugyaneznap beiktatják arcképét a Nemzeti Színház muzeumának képtárába.

— **Új sajtótörvény készül Magyarországon is.** Budapestről táviratozza tudósítónk: Pesthy igazságügyminiszter kijelentette a 8 Órai Újság munkatársának, hogy jövő héten a Ház elé terjeszti az új büntetőnovellát és a büntetőjog reformjáról szóló törvényjavaslatot. A sajtóra vonatkozó rendelkezések külön előkészítendő törvényjavaslatban kerülnek a Ház elé.

— **Az aradmegyei földbirtokos szabadlábrahelyezését kéri.** A dudi községhez tartó közokirathamisítások miatt fogságban lévő Török Endre földbirtokos védője, Sirbu György dr. ma kérvényt nyújtott be a törvényszékhez, amelyben 200.000 lejt óvadék felajánlásával védenca szabadlábra helyezését kérte. A kérelem felett Niculescu főügyész még nem döntött.

— **Eljegyzés Szkalák Ilonkát (Kisjenő) eljegyezte Gurka László (Erdőhegy.)** (Minden külön értesítés helyett.)

— **Elitelték egy okkultista aradi volt rendőrt.** Az aradi törvényszék ma 15 napi elzárásra, 1000 lejt pénzbüntetésre és hivatalvesztésre ítélte Ardelean János volt aradi közrendőrt, aki az elmúlt év novemberében az aradi textilgyárból egy vályut és egy vascsövet vitt el. Utközben két rendőrtársával találkozott, akiknek arra a kérdésére, hogy honnan vannak a holmik, kijelentette, nem lopta, csak úgy „elhozta” azokat. A ma megtartott főtárgyaláson pedig kétségbevonta, hogy ő büntetett volna el, amennyiben „szentnek” tartja magát s mint adventistának jogában áll a „talált jószágot” megtartani. A törvényszék azonban nem respektálta Ardelean kifogásait, amelyekkel bizonyára csak a beszámíthatatlanság látszatát akarta keltetni s ezért a btkv. vonatkozó legszigorúbb paragrafusait alkalmazta vele szemben.

— **Timisoarai urileány tragédiája Budapest.** Budapestről jelentik: Kovács Anna, egy előkelő timisoarai uricsalád leánygyermeké ma megmérgezte magát. A Rókus-kórházba vitték. Kovács Anna még Timisoarán beleszeretett egy hadifogoly orosz tisztbe s utána szökött Budapestre, ahol a tiszt egy orosz zenekar tagja volt. A szülők kitagadták a szerelmesvívű leányt, aki sokáig boldogan élt szerelmesével. Közben a tiszt elvesztette állását, nagy nyomorba jutottak, míg ma aztán Kovács Anna végső kétségbeesésében mérget ivott. Tragédiájáról táviratban értesítették Timisoarán lakó szüleit.

— **Betörés a Kulturpalotában.** Ma este az aradi Kulturpalota könyvtárába álkulccsal behatolt egy tizenhét éves iparostanonc. Tettét észrevették és értesítették a közelben posztoló rendőrt. A betörőt letartóztatták és a rendőrségre kísérték.

— **Ki lesz a magyar kormányzó kabinetfőnöke?** Budapestről jelentik: Bartha Richard kabinetfőnök elhunytával kombinációk merültek fel utódjának a személyére vonatkozólag. A forgalomba hozott nevek közül főleg Berczelly Jenő helyettes államtitkár, Bárczy István miniszterelnökségi helyettes államtitkár és Tomcsányi Vilmos volt igaz-

A londoni jelentések szerint a kínai kérdés vitája az angol alsóházban csak a késő éjjeli órákban ért véget. A szavazás alkalmával 320 szavazattal 113 ellenében elvetették a munkáspárt határozati javaslatát, amelyben felszólították a kormányt, hogy vonja vissza csapatait Kinából. A reggeli lapok kivétel nélkül helyeslik Chamberlain tegnapi expozéját.

ságügyminiszter nevét emlegetik, mint komoly jelölteket, ujabban Puky Endre volt főispán, képviselőházi alelnök neve is felmerült.

— **Halálozás.** Königsegg-Rothenfels Fidél római szent birodalmi gróf folyó évi február hó 10-én, 75 éves korában elhunyt. Temetése e hó 12-én délután 4 órákor lesz a felsőtemető halottas csarnokából.

Megrendülő, súlyos csapás érte Losonczy Géza aradi vasuti tisztviselőt és nejét Hunyady Ilonát. Gyermekek, a tizenkét esztendőes Losonczy Ilona február 10-én délután három órákor kiszervekedt. A leányka halálát kiterjedt és előkező rokonság gyászolja. Temetése 12-én délután 5 órákor lesz a Str. Colonel Paulian (Fábián László-u.) 3. számú gyászházból.

— **Előadások engedélyezése.** Mai számban már irtunk arról, hogy Boneu Vazul megyei prefektus és Mutiu Traian rendőrprefektus közös rendeletet adtak ki arról, hogy a jövőben minden nyilvános előadás, mulatság engedélyezése iránti kérvény a hadosztály láttaozása után nem a megyei, hanem a rendőrprefektúrához nyújtandó be. A megyei és rendőrprefektúrák ismételten felhívják a közönséget, hogy a saját érdekükben respektálják ezt a rendeletet és kérvényeikkel a jövőben ne zaklassanak idegen hivatalokat is. Minden szórakozásra, vagy kulturális fejlesztés érdekében történő összejövetelek engedélyét a rendőrprefektúrán adják ki, tehát onnan is kell kérvényezni az engedélyeket. Politikai gyűlések és összejövetelek engedélyeztetése iránti kérvényeket azonban továbbra is a megyei prefektúrához kell benyújtani.

— **Az AAC táncostéája f. hó 13-án, vasárnap délután lesz a Fehér Kereszt nagytermében,** melynek sikerét biztosítja a dr. Széll Lajosné elnöklété alatt működő urhölgyek rendező-gárdája. A rendezőség kéri az estélyruhák mellőzését.

Merénylő aradi fatalemler.

Bestiális támadás egy három és fél éves kisleány ellen.

(Arad, február 11.) A mai idők erkölcsére és erkölcsi lezüllöttségére jellemző az a megdöbbentő eset, amelyet dr. Cucu Vazul városi főorvosnak ma jelentettek be, s amely általános felháborodást keltett orvosi körökben. Az egyik aradi mozi alkalmazottja jelent meg ma a városi főorvosnál, és az orvosi hivatalba elhozta három és fél esztendőes kisleányát megvizsgálás végett. Az anya elmondta, hogy a tegnapi délután folyamán sürgős elintéznivalója volt, elment hazulról, kisleányát pedig egy ismerős fiatalember, Revillac János cipészsegéd gondjaira bízta. Amikor visszatért, a kisleányt sirva találta. Kérdezgette, mi baja s azt a megdöbbentő megállapítást tette, hogy a fiatalember felhasználta távollétét és brutális, bestiális merényletet követett el a 3 és fél éves gyermek ellen. A főorvos a panasz alapján megvizsgálta a kisgyermekét és kétségtelenül megállapította, hogy a kétségbeesett anya a valót mondja; a kisgyermek ellen tényleg erkölcstelen merényletet követtek el. Az orvosi látélet birtokában az asszony az aradi rendőrségre ment, ahol bünyádi feljelentést tett az elvetemedett fiatalember ellen. A rendőrség nyomban le is tartóztatta Revillac Jánost, akit már át is szállítottak az aradi ügyészségre. A szerencsétlen kisleány súlyos betegen fekszik anyja lakásán, ahol egy ismert aradi gyermekorvos kezeli.

Jön a **KIS LORD**
Marry Pikforddal.

Jön! Práter Mici a szezon legkedvesebb bécsi filmje NITA NALDIVAL a főszerepben.

LEGUJABB.

Ma éjjel elfogták özv. Mandlnó gyilkosait.

Egy marosparti korcsmában ismerték fel az Albert-fiukat. — A büntársak nyomában van a rendőrség.

A késő éjjeli órákban vettük a hírt, hogy Albert Juliska fivérét és unokatestvérét, Albert Antalt és Albert Pétert a rendőrség valamivel éjjel előtt egy külvárosi vendéglőben elfogta. A gyilkosokat egy detektív ismerte fel, aki azonban egyedül lévén, rendőrt hivatott és igazolásra szólította fel a két fiatalembert, akik először álnevet mondtak be és tiltakoztak az ellen, hogy őket gyanúsítsák, de a hatósági emberek erélyes fellépésére zavarba jöttek és végre az egyikük bevallotta,

hogy ők a keresett Albert-fiúk. Nyomban előállították őket a központi ügyeletre, ahonnan Hara és Balan komisszárók kocsin kimentek a fiúk buvá helyére, miután a két gyilkos vallomásából kitűnt, hogy büntársaik is vannak, akik valószínűleg a korcsmában, vagy annak közelében tartózkodnak. A komisszáróknak a hajnali órákig még nem sikerült letartóztatni a cinkostársakat. Az Albert-fiúk részletes kihallgatását holnap kezdi meg az aradi rendőrség.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Az aradi Victoria mérlege.

A pénzügyintézet huszonöt százalékos osztalékot fizet részvényeseinek.

(Arad, február 11.) Az aradi Victoria takarékpénztár és hitelintézet ma publikálja tavalyi mérlegét, amely nagyszerű üzletéről számol be. Idei rendes évi közgyűléssel különben fennállásának 39-ik évébe lépett Arad egyik legrégebb, legszolidabb pénzügyintézete, a „Victoria” takarékpénztár és hitelintézet Rt. A komoly és megbízható pénzügyintézeteknek mindenkor mintaképe volt az évek során lassan izmosodó és terjeszkedő Victoria, amely különösen Adam György vezérigazgatósága alatt érte el fejlődésének csúcspontját. Adam György ritka hozzáértéssel, egy kiváló bankigazgatót jellemző megérzéssel mindig alkalmazkodni tudott a pénzpiac esélyeihez, de mindenkor el tudta kerülni azokat a veszélyes szirteteket, amelyek a konjunktúra idején

és most a dekonjunktúra alatt fenyegették még a legerősebb vállalatokat is. Buzgó munkásságával valóban nagyszerű eredményeket produkált. A pénzügyintézet múlt évi mérlege szerint a banknak 48 millió az alaptőkéje és teljes vagyona 392.000.000 lej. Az elhelyezett betétek összege 245.000.000 lej. Folyószámla forgalma 360.000.000 lej. A pénzügyintézet ingatlan vagyona Aradon 3 hatalmas épületből, két 600 vaggon befogadó képességű, modern raktárhelyiségből, 6 vidéki fiókintézet házból áll. A Victoria 1926. évi tiszta nyersége 11.064.000 lej, amelyből 25 százalékot, az 500 lejes névértékű részvények után 125 lejt, vagyis Erdély minden bankja közül a legmagasabb osztalékot fizeti.

Zürichben 2.92.50, Párisban 14.20 a lej

Helyi valutaárak. (Február hó 11.)

Külföldiek: Berlin 43.20, Amsterdam 72.90, Newyork 181.25, London 883, Páris 7.23, Milánó 7.92, Prága 5.39.50, Budapest 31.85, Zágráb 3.21, Bécs 25.62, Zürich 35. — Áru: Márka 43, dollár 181, francia frank 7, olasz lira 7.90, cseh korona 5.40, pengő 31.85, dinár 3.20, osztrák schilling 25.60, svájci frank 35. — Pénz: Márka 42, dollár 179, francia frank 6.60, olasz lira 7.40, cseh korona 5.20, pengő 31.45, dinár 3.05, osztrák schilling 25, svájci frank 34.30. — Irányzat: lanyha.

Zürichi tőzsdényitás. (Február hó 11.)

Berlin 123.22.50, Amsterdam 208.07.50, Newyork 520, London 2522.50, Páris 20.42.50, Milánó 22.52.50, Prága 15.40.50, Budapest 90.90, Belgrád 9.14, Bucuresti 2.92.50, Varsó 58.10, Bécs 73.27.50.

Zürichi tőzsdezárlat. (Február hó 11.)

Berlin 123.22.50, Amsterdam 208.07.50, Newyork 520, London 2522.50, Páris 20.42.50, Milánó 22.45, Prága 15.40.50, Budapest 90.90, Belgrád 9.14, Bucuresti 2.92.50, Varsó 58.05, Bécs 73.27.50.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Február hó 11.)

Devizák: Páris 7.13, Berlin 42.75, London 874, Newyork 180, Milánó 7.86, Zürich 34.70, Bécs 25.50, Prága 5.36. — Valuták: Napoleon 720, márka 42, léva 1.28, török lira 0.90, angol font 875, francia frank 7.10, svájci frank 34.50,

olasz lira 7.60, drachma 2.10, dinár 3.15, dollár 180, lengyel zloty 21, osztrák schilling 25, pengő 30.50, cseh korona 5.40.

— A Banca Nationala nyeresége. Bucurestiből jelentik A Banca Nationala most tette közzé múlt évi mérlegét, amely szerint 1926-ban a bank tiszta jövedelme 546.152.076 lej.

— Felszabadították a szeszitalok kivitelét. Bucurestiből jelentik: A kormány gazdasági bizottságának tegnapi ülésén Garoflid elnökölt. Szóba került a barcelonai nemzetközi kiállítás ügye is, amelyre vonatkozólag elhatározták, hogy Románia a kiállításon nem képviselteti magát. Manolescu az olasz-román kereskedelmi konvencióról tett jelentést. Ezután határozatot hoztak, amely szerint az exportált szesz, likőr, pezsgő ésatöbbi szeszitalokat mentesítik a kiviteli illetékek alól és ezen áruk kivitelét teljesen felszabadították. A bizottság az árpakása kiviteli illetékek vagyononként az eddigi 10.000 lejről 4000 lejre, a szalonna kiviteli illetéket pedig az eddigi kilónkénti 20 lejről 5 lejre szállította le.

— Adócsökkentés Magyarországon. Budapestről jelentik: Ma folytatták a magyar parlamentben az adómérséklési vitát. Az elnök kegyeletos szavakkal elparentálta Nagy Pál tábormost, majd utána Szilágyi Lajos szólalt fel, aki helyeselte, hogy a kormány elsőnek az adóterhek könnyítését tárgyalja. Az elért eredmények igazolják a kormány eljárását. A javaslatot eleinte kortesjavaslatnak tartották, de a kormány azzal akarja igazolni a terhek csökkentésére irányuló komoly szándékát, hogy elsőnek tárgyalja ezt a javaslatot. A szociálisták a beszédet állandó közbeszólásokkal zavarták meg: — Miért nem lép be a kormánypartba, — kiáltották, mire Szilágyi kijelentette, hogy nem tagja a kormánypartnak, de amennyire jogos volt az ellenzéknek az a követelése, hogy csökkentsék a terheket, amnyira képtelenség, hogy most, amikor a kormány erre az utra lép, azt helyteleníti.

Mulatság.

— Az aradi árvizbál. Ma délután öt órakor tartotta az aradi árvizbál rendezőbizottsága Boneu Vazul prefektus és Angel István dr. polgármester einökletével ülését az aradi városbázán. Véglegesen megállapították, hogy a nagyszabású bál március 1-én lesz a Kulturpalotában. A hideg büfé felállítására vonatkozólag hétfőn délután hívják össze az aradi jótékony egyesületek vezetőit és megbeszélést folytatnak velük. Érdekes sorsolást tartanak a bálon. Az aradi festőművészeket és művésznőket fel fogják kérni, hogy a jótékony cél érdekében adjanak egy-egy képet a bálrendezőségnek, amelyeket aztán ötven lejes sorsjegyekkel kiosorolnak. Nagyszabású előkészületek történnek még Averescu miniszterelnök és felesége fogadtatására is.

Az AAC tea-délutánja. Az Aradi Atletikai Club által rendezett mulatságok a farsangi szezon statisztikájában mindig előkelő helyen szerepeltek. Aradváros elitkörének felejthetetlen élményt jelentettek mindenkoron az AAC mulatságai s az AAC idej táncestélye, mely vasárnap lesz, minden bizonnyal a hatványozott szenzáció erejével fog hatni, mert a rendezőség a vasárnapi bál tea-délután jelleggel tartja meg, amely már előre is hatalmas sikert biztosít. Az AAC táncestély a Fehér Keresztben lesz e hó 13-án, délután hat órai kezdettel. Bejárat a Strada Eminescu (Deák Ferenc-ucca) felől.

AAC táncos-teája f. hó 13-án a Fehér Keresztben.

— Deutsch és Thèmes álarcosbálja meg lesz tartva február 19-én a városligeti vendéglőben.

Jön! KIS LORD Marry Pikforddal.

Anémet vasuti szállítások.

(Az Aradi Közlöny Bucuresti-i tudósítójának távirata.) A Cuvantul ma éles támadást intéz a kormány ellen a német Otto Wolff-óeggel a vasutanyag szállítások ügyében folytatott tárgyalások miatt. A lap megállapítja, hogy amíg egy francia-német cég az eszt vasut számára tonnánként 135 aranymárkáért szállította a vasuti síneket, addig a kormány állítólag már el is fogadta a német gyár ajánlatát tonnánkénti 210 aranymárkás áron. — A lap figyelmezteti a pénzügyminisztert, hogy a vasuti sinvasat illetőleg áresés várható, s több híres külföldi gyárvállalat már 125 aranymárkás tonnánkénti áron kínálja a sinvasat. Épen ezért a lap abban reménykedik, hogy a kormány megszakítja a tárgyalásokat s az eddigi megállapodások alapján történt megrendeléseit is stornirozni fogja. Erre vonatkozólag különben a cikk írója is megnyugtatót kapott a pénzügyminisztériumban, ahol maga Manolescu államtitkár, aki a tárgyalásokat vezeti — szintén az ajánlat visszautasítása mellett van

Az aradi Apollóban

ma. szombaton utóljára
Biro Lajos regénye

Modern Dubarry.

Főszerepben:

Korda Mária.

Az előadások 1/5, 6, 1/8 és 9 órakor kezdődnek.

Erzsébet Mozgó

Ma d. u. 6 és este 9 órakor

A FEKETE ANGYAL.

Főszerepben: Bánky Vilma és Colmann Ronald
a (Fehér Apáca) főszereplőivel.

Rendes helysarak!!!

Névtől Élet nyomorultjal.

GÖSTA BERLING február 18-tól.

Vendéglős-bál február 16-án (szerdán) a „Fehér Kereszt”-ben.

Mozi.

xx **Módern Dubarry** ma utoljára az aradi Apollóban. Biró Lajos hatalmas regényének megfilmesítése a legkitünőbb ötletek egyike volt. Napról-napra zsufolt nézőtér előtt pergett ez a színes szerelmi regény. A cselekmény középpontjában Korda Mária áll, akinek pompás színjátszó képessége nagyszerűen érvényesül. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órákor kezdődnek.

xx **Leonte Barry** az aradi Urániában. Cézár, a vad ló címen mutatta be az aradi Uránia mozgószínház azt a nagyhatású cowboy-dramát, amely szokatlan témájánál fogva lebilincselte a közönséget. A darab főszereplője, Leonte Barry csodálatos hűvel játsza meg a harcoló ifju szerepét. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órákor kezdődnek.

xx Az aradi Apolló vasárnapról mutatja be a szezon legkedvesebb bécsi filmjét, „Präter Mic” címen Nita Naldival a főszerepben.

xx Jón! A „Kis lord”, Mary Pickforddal.

xx Az aradi Apolló és Uránia színházakban vasárnap délelőtt 11 órákor nagy matiné lesz 5, 10 és 15 lejes helyárral. Az Apollóban „Tamár, a hegyek gyermeke” Putty Lyával a főszerepben, az Urániában pedig „Ne vidd a nőt a kísértésbe” című film kerül vetítésre.

Rádió-műsor.

Szombat, február 12. Bécs—Klagenfurt—Graz: 11. A bécsi Simfonie-orchester ünnepi hangversenye. 15.30. A bécsi Konzert-orchester délutáni hangversenye. 19. Lohengrin operaelőadás, utána jazz-band-tánczene. — Pozsony: 18. Cigányzene. 22.30—23.30. A Redoute-kávéház muzsikája. — Zágráb: 17. Zongorajáték. 20.30. Vidám táncmuzsika. — Milano: 20.45. Szevillai borbély operaelőadás. 23. Jazz-band. — Breslau: 16.30. Indulók. 21—24. Tánczene. — Prága: 16.30. Délutáni hangverseny. 20. Az elődott szerelem énekes vigiáték. — Leipzig: 20.15. Kunneke-est, közreműködők: Ferenczy Ilona és Kistenmacher Artur zenekisérettel. — Stuttgart: 20. Kamarazene est (Debussy, Honegger). 22.30. Tánczene. — Frankfurt a. M.: 20.15. Madame Pompadour Strauss-ouverture, utána 24.30-ig: Bécsi tánczene. München: 19. Chaubert ezredes, zenedráma. 22.30. Tánczene. — Budapest: 9.30, 12. és 15. Hírek, közgazdaság. 17.02. A m. kir. Opera kamarazenekarának hangversenye. 18.20. Sportelőadás. 19.30. Gül Baba Martos—Huszka-operette, utána a Hungária-szálló cigányzenehangversenye. 23—1. A Ritz-szálló jazz-band hangversenye.

Az aradi Urániában

ma, szombaton
a legérdekesebb cowboy dráma

Cézár, a vad ló.

Főszerepben:
Leonte Barry
és egy vad ló.
Az előadások 1/2 5, 6, 1/2 8 és 9-kor kezd.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.
Cenzurat: Prefectura Judetului.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Losonczy Géza és neje szül. Hunyady Ilona a saját, valamint fiacskájuk **Gézuka**, ugyszintén az alulírottak nevében is mély-séges fájdalomtól megtörve, de a Mindenható szentséges akaratában megnyugodva, szomorodott szívvel tudatják, hogy a felejtethetetlen jó gyermek, illetve testvér, unoka és rokon

Losonczy Ilonka,

folyó évi február hó 10-én, délután 3 órákor, reményteljes életének 12-ik évében, visszaadta nemes lelkét Teremtőjének.

Drága halottunk földi maradványait f. évi február hó 12-én, d. u. fél 5 órákor fogjuk a Str. Colonel Paulian (Fábián László-u.) 3. számú gyászházából, a református egyház szertartásai szerint megáldani és a helybeli felső temetőben levő családi sírkertünkben az örök pihenésnek átadni.

Reménységünk sirba szállt, drága emléke felejtethetetlen lesz mindörökké!

Arad, 1927. február hó 10.

Örv. Losonczy Lajosné szül. Wolcz Mária, Hunyady József és neje szül. Hamedli Ilona nagyszülei. Losonczy Zoltán és neje szül. Balla Eszter, Kanabé László és neje szül. Losonczy Mariska, Losonczy Béla és neje szül. Gyürky Emilia, Mikó János és családja, báró Oertren Oszkár és neje, Hamedli Teréz és családja, Wolcz József és családja nagybátyjai és nagynénjei. Ugyszintén a többi nagyszámú rokonság és jóbarátok. 876

Ioan Limbeck și fiul Arad. Fabrica de costuțuri de metal și Intreprindere de Imortalitate Plata Avram Iancu (Szabadság-tér) 22. Színház-épület.

AZ ARADI
Apollo és Uránia
színházakban
vasárnap
délelőtt 11 órákor
5.—, 10.— és 15.— lejes helyárral
NAGYMATINÉ

Eladó kényelmes uriház
5 szobás, fürdőszobás elfoglalható lakással, kerttel, autogarázsszal.
Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 618

Táncslágereket
a legújabb zenezenzációkat
a bécsi „Boheme” kiadvállalat
Irving Berlin — Newyork stb.
kiadványait a romániai vezér-képviselőinél
Etablissement de Musique
George Degen București,
(Iángá Capșa) szerozták be. 575

Butorok részletre
kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz árban.
GARAI, Arad, Piata Avram Jancu (Szabadság-tér) 10. szám **Cimre ügyelni!**

ARADI VASIPAR R.-T. Arad
VASÖNTÖDE ÉS GÉPGYAR.
Gyárt és raktáron tart: Rapid kézitéglaaprést, vas- és réz-öntvényeket, famodelleket, közlömű alkatrészeket, acélöntésű kisvasuti kerekeket, tengelypárokat, új és használt benzín-, nyersolaj-, gáz- és villanymotorokat
Elvállalja: malomhengerek rovatkolását és csiszolását, továbbá a gépszakmába vágó egyéb tárgyak javítását és autogén forrasztásokat. 871

Arad, Strada L. Russu Sirianu
(Aulich L.-u.) II. a szám
szép emeletes ház elfoglalható 5 szobás, fürdőszobás lakással kedvező feltételek mellett eladó. 16622
Bővebbet ugyanott a földszinten.

Szöllőltvány eladó.
Tizennyolc finom bor- és csomaga fajtában dugyókeres I. oszt. példányok ezek 4500 lej. Dugyókeres direkt-termő vessző egy éves 1500 lej. Két éves nagyon erős 2500 lej ezrenként.
Riparia portalis
alanyvessző I. oszt. sima 400 lej, egy éves gyökeres 1000 lej, két éves dugyókeres 1200 lej ezrenként.
I. SZÜCS szőlőltványos Dicsőg in Blhor. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Vízönteladók magas jutalék mellett keresztetnek. 7086

Nagy harisnyavásár mélyen leszállított áron **BOGYÓ-nál** Arad I. Selyem harisnya hibátlan Lej 110.— „Nixe” cerna fátol legfinomabb minőség Lej 185.— „Hega” prima selyem főr Lej 85.— „Hega” legfinomabb selyem főr tartós Lej 95.— Strapa harisnyák 28 lejtől 65 lejtől. Férfi cerna harisnya ingyán szaru Lej 45.— Férfi zoknik gyermek patent harisnyák 90.— lejtől. 26r. és köztük-szövet köztük! Selyem szálak 125.— lejtől! Csipkék, divatszalogok legolcsóbb árak mellett!

Cementtétőcserépgépek,
továbbá gépek, üreges betontömbök, beton- és salaktéglák, cementlapok, stb. előállítására. Formák: csövek, kutgyűrűk, lépcsők, stb. készítésére. Betonkeverőgépek. Prima cementfestékek. Complett asbest-cementpala-gyári berendezések (ETERNIT) stb. azonnal szállít raktárról:
„MODERNA”
Építőipari-gépek és Radiator R.-T.
Brasov, Kis-ucea 12. — Telefon 5—78. sz. 2778
Mielőtt gépeket vásárol, tekintse meg gazdagon felszerelt raktárunkat. Prospektusok és költségvetések díjmentesen.

Ausztriában élő magyaroknak! **7 szó BAUER**
a szerencse fia
osztálysorsjegyel szerencsével játszanak.
Rendeljen ezért még ma zárt borítékban egy III. osztályú vétel sorsjegyet — (Huzás már február 22—24.)
Albert BAUER Wien, IV., Favoriten, Strasse 4.
Minden rendeltetést azonnal végrehajtunk
Fizetés a sorsjegy vétel után.
A huzás után felkérés nélkül küldjük a nyeremény jegyzéket.
Egy osztálysorsjeggyel nyerhet ön **750.000 Schillinget!**
100.000 sorsjegy 50.000 nyeremény
Össznyeremény érték **10.640.000 Schilling.**
A III. osztályú vételsorsjegy árai:
Egész sorsjegy S 96.—
Fél sorsjegy S 48.—
Negyed sorsjegy S 24.—
Nyolcad sorsjegy S 12.—
a sorsjegyek nyitási ára a további huzásokig, asztán csak 2. 4. nyolcadként.

APRO HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseik díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetési ára hétfőnap 4 lej — bány. vasárnap 5 lej. — Vasárnapon betűvel 8 lej, illetve 10 lej. — A vasárnapon betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vasárnap 6 lej. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétfőnap 40 lej, vasárnap 60 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket szüveget, amelyek tartalmánál fogva eredetileg alakjában nem követhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. * * * * * hirdetések telefon utján is feladhatók, telefon szám: 131. * * * * *

Levelezés.

SZÉP fiatal urfiasszony keresi abszolút komoly urlembor ismeretségét, ki anyagi segítője, az első lépésem. Választ „A sors akarta” jeligére az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 885

PIATAL tisztviselő, urfiasszony önzetlen barátságát keresi. Levelek „Germanus” jeligére a lapban felelve az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kéretnek. 877

Alkalmazás.

KITUNÓ EXISZTENCIÁT nyújt egy nagy intézet komoly ügynököknek, akik magánfeleket látogatnak. — Ajánlatok: „Konkurenzlos” jeligére az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kéretnek. 827

12-13 ÉVES KIFUTÓ LEANY azonnal felvételt. Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

INTELLIGENS nő házzvezetőnél állást keres vidéken. Cim Franko János porcellánkereskedés Pankota. 839

Lakás.

HÁZASULANDÓK FIGYELMÉBE! Egy 4 szobás, parkettás lakás 3 bejárattal berendezéssel és könyvekkel, teljes felszereléssel együtt azonnal eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 883

Vétel és eladás.

CSEPLŐGÉP nagy 8-as magánjáró eladó. Docmanov Dusan Arad-Gal, Strada Fantanel 89. 816

SZÖNYVEGEK. Stingl zonogra, Intarziás szalon, Biedermayer szalon, harisnyakötőgép, kézimángorló, háló, uriszoba, leányszoba, szalon, konyhaberendezések, kredencek, szekrények, trimó, szalonszokrény, ebédlő székek, asztalok, villanylámpák, festmények, bőr és szalonnafotók, antik varróasztalok, 24 személyes damaszt abrosz, kávés damaszt garnitúrák, teás és moka csészék, férfi öltönyök, női bundák, vitrintárgyak, plüsch terítők, zongora terítő stb. eladók. Salgóiné. Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

BIZOMÁNYBA KERESÉK dísz tárgyakat, bőröndöket, mű- és antik tárgyakat, komplett szobaberendezéseket, szőnyegeket, közzsükségleti cikkeket, férfi ruhanevelő, egyes butoridarabokat stb. — Salgóiné. Arad, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

Akar Ön olcsón vásárolni? vásznat, siffont, damasztot és mindenféle menyasszonyi kiegészítőt, úgy keresse fel

RIPPNER és BENKŐ

Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-uccal) divatruházat.

Oriási választék selymek és divatszövetekben.

Üzletek.

EGY jóforgalmu fűszerüzlet és vendéglő házzal együtt eladó. Arad-Séga legforgalmasabb helyen. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 860

TELEP 2 szobával, valamint üzemi célokra is alkalmas nagy MŰHELY, forgalmas helyen, bármely célra külön-külön is átadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 878

EGY komplett fűszerüzletberendezés eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 887

Izletes, polgáriasan készült ebéd, (8 tál étel) 25 lejért, vacsora 20 lejért. Abonánsok részére ebéd, vacsora hetenként 800 lej, egy hónap 1200 lej. Kifűtő hegyaljai borok, frissen csapolt temesvári sör a 891

Permutató vendéglőben Arad, Bul. Reg. Ferdinand 39. (Boros B-tér)

Bodega-étkezde

forgalmas helyen sok abonással berbeadó, illetve „kaucióképes”

icést keres.

Érdeklődni: **Ügynökségnél Arad,** Strada Ghila Birta 38. (Varjassy J.-uoca).

Egy közzsükségleti cikkeket gyártó kisebb ipari üzem,

egyéb vállalkozás miatt **OLCSÓN ELADÓ.** Az átvételhez és az üzem folytatásához szükséges tőke cca 300-350.000 lej. Szakértő üzemvezető a vállalatnál van. 10404.

Megkereséseket „Szerény egzisztencia” jelige alatt Rudolf Mosse hirdetés Arad továbbít.

Arad közvetlen közelében

ÚJ ÜZLETES HÁZ jóforgalmu fűszerüzlettel, kétszobás lakással, vasútállomás közelében alkalmi áron 380.000 lejért eladó.

Megbizott Győrffy „Mures” Irodája Arad

25.000-30.000 lej

biztosított kölcsön

fejében házaspár ebéd-vacsora 889

kosztot kaphat.

Érdeklődni: **Ügynökség Arad,** Strada Ghila Birta 38. (Varjassy J.-uoca).

Cassa de Pastrare Soc. pe Actii din Aradul-nou. || Ujaradi Takarékpénztár Részvénytársaság.

Convocare.

CASSA DE PASTRARE SOCIETATE PE ACTII DIN ARADUL-NOU Isti va tinea

a 57-ea adunarea generala

la 20. Februarie a. c. orele 11 in locul propriu.

OBIECTE:

1. Designarea alor 2 membri pentru verificarea procesului verbal si unui secretar pentru conducerea procesului verbal.
2. Raportul directiunii si al comitetului de supraveghiere despre anul de gestiune 1926. Propunere referitoare despre impartirea profitului si eliberarea absolutului directiunii si al comitetului de supraveghiere.
3. Alegerea unui membru al comitetului de supraveghiere.
4. Imputernicirea directiunii pentru a putea rezolvi si a perfectiona toate modificarile cerute din partea judicatoriei comerciale ale deciziunilor aduse in adunarea generala in sfera sa proprie de activitate.
5. Propuneri eventuale.

Actii actionarilor carii doresc a participa la adunarea generala, sunt rugati, ca pana la 19. Februarie a. c. a. m. la 12 ora, sa depuna conform statutelor actiile pe numele lor, la cassa institutului, Aradul-nou, la 24. Ianuarie 1927.

DIRECTIUNEA.

Activa—Vagyon.

Bilanț la 31. Decembrie 1926. — Mérleg-számla 1926. dec. 31-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Passiva—Teher.

Cassa in numarar — Pénztárkészlet	924.013	—
Cambii — Váltótárca	9.707.175	—
Imprumuturi ipotecare — Jelzálogkölcsonök	959.849	—
Debitori in cont-current — Folyószámlai adósok	16.824.352	86
Depuneri la alte institut — Más intézetnél betét	28.065	—
Efecte — Értékpapírok	1.285.225	—
Efecte fond de pensiune — Nyugdíjalap értékpapirjai	17.547	—
Edificiul institutului — Intézeti székház	125.000	—
Inventar — Letár	22.688	—
Interese restante — Hátralékos kamatok	11.460	—
	29.854.189	86

Capital societar — Részvénytőke	600.000	—
Fonduri de rezervă — Tartalékalapok	710.885	—
Fondul de pensiune — Nyugdíjalap	198.435	—
Depuneri — Betétek	24.017.391	78
Depozite — Letétek	465.261	—
Creditori — Hitelezők	2.712.100	—
Dividende neridicate — Fel nem vett osztalék	6.908	50
Interese transitoare — Előre felvett kamatok	249.270	—
Saldul profitului — Nyeremény egyenleg:		
Transport din 1925. — Áthozat 1925. évről Lej. 52.000		
Profit net din 1926. — Tiszta nyereség		
1926. évben	Lej 347.197.58	88
		29.854.189 86

Aradul-nou, 1926. decembrie hó 31-én.

CZEYDA POMMERSHEIM J. n. E. cégy. titkár.

Dr. HEMMEN JÁNOS a. k. igazgató.

NETTER MÁRTON a. k. igazgató.

THEIS MIKLÓS a. k. igazgató.

LAMBERT MIKLÓS a. k. aut. főkönyvelő

Az igazgató-tanács:

DEUTSCH G. s. k. FRIEDRICH F. s. k. HANS F. s. k. HARTMANN s. k. HARTMANN A. s. k. HARTMANN L. s. k. JAMNITZKY J. s. k. KLUG B. s. k. KLUG F. s. k. IGNÁTZ KREBS s. k. KREBS F. s. k. MORSCHL s. k. PLECH A. s. k. SCHORK s. k. TEICHERT s. k. WEIL K. s. k. A. ZIRCHER s. k.

Alulírottak a Mérleg-számlát és a Veszteség és Nyereségszámlát a fő- és mellékkönyvekkel, valamint a leltárakkal összeegyeztették és mindent helyesnek és rendben levőnek találtak.

Aradul-nou, 1927. január 19.

A felügyelő-bizottság:

MAYER K. JÁNOS a. k. elnök. MARGITAI KÁROLY a. k. SECULIN TR. SAVA s. k. WAGNER FERDINAND a. k. jog. könyvelő. WEISZ ADOLF s. k.

"VICTORIA"

Institut de Credit și Economii S. P. A. Arad — Takarék- és Hitellintézet R. T., Arad.

Convocare.

Domnii acționari ai INSTITUTULUI DE CREDIT ȘI ECONOMII „VIC-TORIA” prin aceasta se invită, conform §-ului 27. din statute, la

a XXXIX-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Arad, la 27. Februarie 1927, la 11 ore înainte de amiază, în localurile Institutului (Bulevardul Regele Ferdinand I, No. 3)

OBIECTE:

1. Raportul Direcțiunii al Comitetului de Supraveghiere și stabi-lirea bilanțului.
2. Deciderea asupra împărțirii venitului curat.
3. Modificarea paragrafelor 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 15, 18, 19, 21, 22, 24, 25, 31—53, 58, 60 și 87 din statute.
4. Fixarea marcelor de prezență.
5. Alegerea a 2 membri în direcțiune.

Domnii acționari cari doresc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiați, în sensul §-ului 22. din statute sunt rugați a-și anunța la Direcțiune dreptul lor de participare la Adunarea Generală și eventual dovezile de plenipotență, cel puțin cu 24 ore înainte de Adunarea Generală.

Arad, la 3. Februarie 1927.

DIRECȚIUNEA

Meghívó.

A „VICTORIA” TAKÁRÉK ÉS HITELINTÉZET R. T. t. részvényesei az alapszabályok 27. §-a értelmében ezennel meghívotnak a

XXXIX. évi rendes közgyűlésére,

mely Aradon, 1927. február hó 27-én, délelőtt 11 órakor fog megtar-tatni az intézet helyiségeiben (Bulevardul Regele Ferdinand I. No. 3.)

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és a mérleg megállapítása.
2. A tiszta nyereség felosztása.
3. Az alapszabályok 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 15, 18, 19, 21, 22, 24, 25, 31—53, 58, 60 és 87 paragrafusainak módosítása.
4. A jelenléti jegyek megállapítása.
5. Két tag megválasztása az igazgatóságba.

Azon részvényes urak, akik a közgyűlésen személyesen vagy meg-hatalmazott által részt óhajtanak venni, az alapszabályok 22. paragrafu-sa értelmében felkértenek, hogy a közgyűlésen való részvételi jogukat esetleg meghatalmazásaikat a közgyűlés előtt legalább 24 órával az igaz-gatóságnál jelentsék be.

Arad, 1927. február hó 3.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Activa — Vagyon. Contul-Bilanț — Mérleg-számla, la 31. Decembrie 1926. Pasiva — Teher.

Cassa — Pénztár	10877923 07		Capital social — Alaptőke	30000000
La bănci — Bankoknál	7618414 74		Fond de rezervă general — Általános tar-talék-alap	10000000
Monete — Valuták	86965 86	18583303 67	Fondul de rezervă special — Külön tarta-lék alap	6057146 50
Escont — Váltótárca		222178621	Fondul de penziune — Nyugdíj alap	2720360
Hipotecă — Jelzálog kölcsönök		51064	Depuneri spre fructificare: în livrete — Ta-karékpénztári betétek: könyvecskékre	221158292 48
În cont curent — Folyószámlai kölcsönök		138002917 86	Depuneri în cont-curent — Betétek folyó-számlára	19830448
Diverși debitori și poziții transitorii		165186 74	Depozite de cassa — Pénztári letétek	3892728 01
Különféle adósok és átmeneti tételek		8209635	Reescont — Visszleszámitolás	44016700
Efecte proprii — Saját értékpapírok			Credit de giro la B. N. a R. — Giro hitel a B. N. R.	19685800
Efectele fondului de penziune — Nyugdíj-alap értékpapírjai		1331444	Creditori: diverse conturi creditoare și po-siții tranzitoare — Hitelezők: különféle hitelező és átmeneti számlák	18629230 96
Cereale, mărfuri — Termények, áruk		679013 10	Dividende neridicate — Fel nem vett osz-talék	178588
Realități proprii — Saját ingatlanok:			Interese tranzitoare anticipate — Előre fel-vett kamatok	5075889
Casele din Arad — Intézeti házak Aradon	175000		Beneficiu net — Tiszta nyereség	11064828 48
Casa secției comerciale — Kereskedelmi osztály épülete	400000			
Casa filialei din Chișineu — Fiókintéze-ti ház Chișineuon	20000			
Casa filialei Șiria — Fiókintézeti ház Si-rián	200000			
Casa filialei Ineu — Fiókintézeti ház Inenon	30000			
Casa filialei Radna — Fiókintézeti ház Radnán	115000			
Casa filialei Rovine — Fiókintézeti ház Rovinen	500000			
Casa filialei Buteni — Fiókintézeti ház Buteniban	300000			
Realități de vânzare — Eladó ingatlanok	1563745	3303745		
Mobiliar — Leltár		1		
		392504931 37		392504931 37

GHEORGHE ADAM m. p.
director general — vezérigazgató

Arad, la 31. Decembrie 1926.

GHEORGHE POPOVICIU m. p.
director — igazgató
expert-contabil — könyvvizsgáló.

Direcțiunea — Igazgatóság:

ROMAN R. CIOROGARIU m. p.
președinte — elnök

Dr. AUREL DEMIAN m. p.
v.-președinte — alelnök

Dr. SEVER ISPRAVNIC m. p.
PROCOPIU GIVULESCU m. p.

ILIE PAPP m. p.
ANTONIU MOCIONYI m. p.

AXENTE SECULA m. p.
Dr. ȘTEFAN C. POP m. p.

Dr. CORNEL ARDELEAN m. p.
TRAIAN VATIAN m. p.

Comitetul de supraveghere — Felügyelő-bizottság:

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat contul prezent și l'am aflat în consonanță cu registrele institutului. — Aluiriott felügyelő-bizottság a jelen számlát megvizsgálta és az intézet könyveivel egyezőnek találta.

AUREL ST. SULUTIU m. p.
președinte — elnök

Dr. EUGEN BELEȘ m. p.

DEMETRIU MUSCAN m. p.

Dr. IOAN ROBU m. p.

Dr. AUREL RAICU m. p.